

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN
KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Hazırlayan
Murat AĞAR

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Aysun ERGİNER

TOKAT - 2009

OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN
KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 03/04./2009.

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Aysun ERGİNER

Üye : Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Üye : Yrd. Doç. Dr. Necmi EŞGİ

İmzası
A. Erginer
Nail Yildirim
Necmi Eşgi

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun
03/04./2009 tarih ve 01-02 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul
edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Yaşar AKÇAY

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplanıp sunulduğunu, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçlara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

(.../.../200...)

Tezi Hazırlayan Öğrencinin

Adı ve Soyadı

Murat AĞAR

İmzası

.....

TEŐEKKŪR

Bilgi toplumunu yaőadıđımız yŷzyılda okullarda kullanılan bilişim teknolojilerinin kullanımlarını artırarak, okulları ađdaő eğitim veren kurumlar haline getirmek gerekmektedir. Bu amaçla baőladıđım ve eğitimcilere kaynak olmasını umut ettiğim çalıőmamı uzun bir sŷre sonunda çok emek vererek hazırladım.

Araőtırmamın baőlangıcından itibaren bana destek olan ve tezimi titizlikle inceleyen değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Aysun ERĐNER'e, araőtırmamın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a, anketlerimin hazırlanmasında ve uygulanmasında gŷrŷşlerini aldığım okul yŷneticilerine ve Tokat İl Milli Eğitim Mŷdŷrlŷđŷ çalıőanlarına teőekkŷr ederim.

Her zaman ve her konuda benim yanımda olan ve desteklerini esirgemeyen aileme sonsuz teőekkŷrler.

Murat AĞAR

ÖZET

Bu çalışma Tokat ilindeki okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evreni, Tokat ili merkez ilçe ve diğer ilçelerdeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan 195 ilköğretim okulu müdürü ve 406 müdür yardımcısından oluşmaktadır. Tokat ilinde görev yapan ilköğretim okulu müdürleri ve müdür yardımcıları evreninin tamamı üzerinde çalışılmıştır. Okul yöneticilerine “Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri Anketi” uygulanmıştır. Araştırmaya 410 okul yöneticisi katılmıştır.

Elde edilen veriler SPSS 11.0 paket programı ile kodlanmış ve analiz edilmiştir. Analizler sonucunda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri anlamlı bulunmuştur. Bunun yanında çeşitli bağımsız değişkenlere göre farklılaştığı da tespit edilmiştir.

Sonuç olarak okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olumlu görüşler bildirmişlerdir. Okul yönetimde kullandıkları teknolojilerin onların hem işlerini kolaylaştırdığını, hem de eğitimin kalitesini artırdığını belirtmişlerdir. Okul yönetiminin her alanında bilişim teknolojilerinden faydalanma, çağdaş bir eğitim için okul yöneticilerinde önemli görülmektedir. Ancak bu teknolojilerden en üst düzeyde faydalanabilmek için, okul yöneticilerinin bilişim okur-yazarlıklarının artırılması gerekmektedir. Bu sonuca bağlı olarak okul yöneticilerine bilişim teknolojileri alanında hizmet içi eğitim verilmesi ve bilişim teknolojisi araçlarının okullarda daha fazla kullanılmasının sağlanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim teknolojileri, okul yönetimi, okul yöneticisi

ABSTRACT

This research was done to get information about the opinions of the school principals in Tokat about the use of information technologies.

The universe of the study is composed of 195 school principals and 406 deputy principals who work in official primary schools in Tokat and its districts. This study was carried out on the whole universe composed of all the school principals and deputy principals in Tokat. A questionnaire on 'The Opinions of the School Principals About the Use of Information Technologies' was applied to the school principals. 410 school principals took part in this research.

The collected data was coded and analysed using SPSS 11.0 packed programme. As a result of this analysis, the opinions of the school principals about the use of information technologies were found to be meaningful. In addition to this, it is also found out that it changes according to the independent variables.

As a result, school principals reported positive opinions about the use of information technologies. They also reported that the technologies they used in school management facilitated their jobs and increased the quality of the education in schools. Utilizing the information technologies in every area of the school management was considered as important for a contemporary education. However, in order to benefit from these technologies at the utmost level, reading and writing of the school principals on the information technologies should be supported. In relation to this result, the school principals are suggested to be given in-service training and provided much more use of the information technologies devices in schools.

Key words: Information technologies, school management, school principal

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ETİK SÖZLEŞME.....	iii
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	2
1.2. Amaç.....	5
1.3. Önem.....	5
1.4. Sayıtlar.....	7
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar.....	7
BÖLÜM II	8
LİTERATÜR TARAMASI	8
2.1. Kuramsal Çerçeve	8
2.1.1. Bilgi Toplumu ve Yönetim	8
2.1.2. Eğitim Yönetimi	12
2.1.3. Eğitimde Bilişim Teknolojileri.....	16
2.2. İlgili Araştırmalar	23

BÖLÜM III.....	35
YÖNTEM	35
3.1. Araştırmanın Modeli.....	35
3.2. Evren ve Örneklem.....	35
3.3. Verilerin Toplanması	37
3.4. Araç Geliştirme ve Geçerlik Çalışmaları.....	37
3.5. Araştırma İzni ve Uygulama	38
3.6. Güvenirlilik Kanıtları.....	39
3.7. Verilerin Analizi.....	39
BÖLÜM IV.....	41
BULGULAR VE YORUMLAR.....	41
4.1. Araştırmanın Demografik Verileri	41
4.2.1. Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri	50
4.2.2. Çeşitli Değişkenlere Göre Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri	77
BÖLÜM V	89
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	89
5.1. Sonuçlar	89
5.2. Öneriler	95
KAYNAKLAR	97
EKLER	104
ÖZGEÇMİŞ	111

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 2.1.1.1. Ülkelerin Bilgi Toplumuna Hazır Olma Durumları	10
Tablo 2.1.3.1. Okul Yönetiminde Bilgisayar Kullanımı	19
Tablo 3.2.1.1. Okul Yöneticilerinin Mevcut Durumu	35
Tablo 3.2.1.2. Anketlerin Sayısal Verileri	36
Tablo 3.5.1. Dağıtılan Ankete İlişkin Veriler	38
Tablo 4.1.1. Katılımcıların Okul Yöneticiliğine Atanma Biçimleri	41
Tablo 4.1.2. Katılımcıların Müdür Yardımcılığı Görev Süreleri	42
Tablo 4.1.3. Katılımcıların Okul Müdürlüğü Görev Süreleri	43
Tablo 4.1.4. Katılımcıların Atanmadan Önceki Branşları	43
Tablo 4.1.5. Katılımcıların Mezun Oldukları Okullar	44
Tablo 4.1.6. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri	45
Tablo 4.1.7. Katılımcıların Bir Günde Ortalama Bilgisayar Kullanma Süreleri	45
Tablo 4.1.8. Katılımcıların Bir Günde Ortalama İnternet Kullanma Süreleri	46
Tablo 4.1.9. Katılımcıların Görev Yaptıkları Yerleşim Yeri	47
Tablo 4.1.10. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okulların Öğrenci Sayıları	48
Tablo 4.1.11. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okullarda İnternet Bağlantısı Durumu ..	48
Tablo 4.1.12. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okullarda Bilgisayar Öğretmeni Durumu	49
Tablo 4.2.1. Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri	50
Tablo 4.2.2.1. Okul Yöneticilerinin Okul Yöneticiliğine Atanma Biçimleri	77
Tablo 4.2.2.2. Okul Yöneticilerinin Müdür Yardımcılığı Görev Süreleri	79

Tablo 4.2.2.3. Okul Yöneticilerinin Okul Müdürlüğü Görev Süreleri.....	80
Tablo 4.2.2.4. Okul Yöneticilerinin Atanmadan Önceki Branşları.....	81
Tablo 4.2.2.5. Okul Yöneticilerinin Mezun Oldukları Okullar	82
Tablo 4.2.2.6. Okul Yöneticilerinin Eğitim Düzeyleri.....	82
Tablo 4.2.2.7. Okul Yöneticilerinin Bir Günde Ortalama Bilgisayar Kullanım Süreleri	83
Tablo 4.2.2.8. Okul Yöneticilerinin Bir Günde Ortalama İnternet Kullanım Süreleri ...	84
Tablo 4.2.2.9. Okul Yöneticilerin Görev Yaptıkları Yerleşim Yeri	85
Tablo 4.2.2.10 . Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okulların Öğrenci Sayıları	85
Tablo 4.2.2.11. Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okullarda İnternet Bağlantısı Durumu	87
Tablo 4.2.2.12. Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okullarda Bilgisayar Öğretmeni Durumu	87

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1.2.1. Teknoloji ve Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Kazandırılması Süreci....15

BÖLÜM I

Bu bölümde giriş, araştırmanın problemi, amacı, önemi, sayıtlıları, sınırlılıkları ve tanımları yer almaktadır.

GİRİŞ

Toplumlar içinde buldukları çağın özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre şekillenmektedirler. Günümüzde bilim ve teknoloji sürekli değişim göstermektedir. İçinde bulunduğumuz “bilgi çağı” olarak adlandırılan 21. yüzyıl, bilgisayar teknolojilerinin hızla geliştiği ve giderek toplumun bütün katmanlarında yaygınlaştığı bir dönemi beraberinde getirmiştir (İşman, 2001).

Can (2002: 155-156)’a göre; Yirminci yüzyılın son çeyreğinde insanlık, bugüne kadar yaşamadığı seviyede ve hızlilikta değişim yaşamıştır. Bu değişim yapılar, anlayışlarda ve her alandaki uygulamalarda görülmektedir.

Gelecek nesilleri bilgi toplumu bireyi olarak yetiştirmek okulların temel amaçlarındadır. Kuşkusuz yeni teknolojilere en hızlı ulaşması ve teknolojileri en etkin kullanması gereken kurumların başında okullar gelmektedir. Bilim ve teknolojideki değişime öğrencilerin uyum sağlayabilmesi için, okulların bilişim teknolojileriyle donatılması gerekmektedir. Okul yöneticilerinin daha çok tecrübeye dayalı olan yönetim anlayışlarının artık geride kaldığı düşünülmektedir. Bunun yerine çevresine daha duyarlı, yeniliklerden haberdar olan ve daha etkin bir anlayış edinmek zorundadırlar.

Bir okulun vizyonunun oluşturulmasında ve başarısında en önemli etken olan okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımı konusundaki hassasiyetleri, öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanabilen, yenilikçi ve çağdaş bir eğitim alması için ön şart olarak görülmektedir. Okulların teknolojiyle donatılmasının sağlanması,

okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin faydalarına inanmaları ve bilişim teknolojilerini okul yönetim işlerinde etkin kullanmalarıyla mümkündür. Okullardaki en üst yönetici durumundaki okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerine uzak durması, öğrencilerinde bu teknolojilerden yararlanamamalarına ya da daha az yararlanmalarına yol açabilmektedir. Gelişmiş toplumların bilim ve teknoloji alanında yapılan yenilikleri takip eden, kullanan ve hatta bu teknolojileri üreten kişilerden oluştukları gerçeği okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerine inanmasının nedenli önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrencilere bilişim teknoloji destekli eğitim verilmesi öğrencilerin daha çağdaş ve daha verimli bir eğitim almasını sağlamaktadır. Öğrencilerin çağın gerektirdiği bilgi ve teknolojiyi takip edebilmesi ve kullanabilmesi, okullarda aldıkları eğitimlerle mümkün olmaktadır. Artık okulların bilişim teknolojilerinden ayrı düşünülmemesi ve okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini etkin kullanması bir zorunluluk haline gelmiştir. Zaten günümüzde bilişim teknolojilerinden uzak durmakta neredeyse imkânsızdır. Hayatımızın her alanına girmiş olan bu teknolojilerinden okulların uzak durması düşünülemez. Okullar toplumun ihtiyaçlarına uygun bireyler yetiştirmek zorundadır. Okul yöneticilerinin, bilişim teknolojilerinin okullara girmesini ve etkin şekilde tüm okul yönetim işlerinde kullanılmasını sağlaması gerekmektedir.

1.1. Problem

Dünya sürekli değişmekte, bilim ve teknoloji sürekli yenilenmektedir. Bunun sonucu olarak toplumlar çağın gereklerine ayak uydurmak zorunda kalmaktadırlar. Günümüzde sürekli gelişen bilim ve teknolojiye göre eğitim sistemlerini yenilemeyi başaramayan toplumlar, çağın gerisinde kalmaktadırlar.

Değişimin kaynağı büyük ölçüde teknolojik değişimlerdir ve bu değişim yaşamı etkilemektedir. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte bilgiye gereksinim daha da artmaktadır. Eğitim teknolojisinin gelişmesine paralel olarak toplumsal yaşamda ve iş yaşamında çok büyük gelişmeler söz konusu olmaktadır (Hoşcan 1998). Bilgi teknolojisindeki gelişmelerin en büyük destekçisinin ise bilgisayar olduğu söylenebilir.

Eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, öğrenmeyi öğrenme gibi beceriler, bireylerde bulunması gereken temel beceriler arasında yer almaktadır (TÜSİAD, 1999). Eğitim kurumlarının amacı, ülkemize bu kimlikle yetişmiş bireyler kazandırmak olmalıdır. Bunun için de yönetici ve öğretmenlerimiz bu yeni bakışa hazırlanmalı ve bu konuda bilinçlendirilmelidir.

Çağımız bilim ve teknoloji çağı olduğu için, bu çağın eğitiminin de bilimsel ve teknolojik niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bilgisayar destekli eğitim (BDE), çoklu ortam, gibi kavramlar eğitim literatüründe de sıkça kullanılmaya başlanmıştır. Toplumsal ve bireysel gelişmenin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi görevini üstlenen eğitim kurumlarımızın değişen çağa uyumunu sağlamak, kurum yöneticilerinin görev ve sorumluluklarındandır (Çevik, 2006).

Günümüzde bilgiyi kullanan ve üreten insanlar gelişmiş toplumların temelini oluşturmaktadır. Bu insanların yetiştirilmesine olan gereksinim, eğitim kurumlarının ve dolayısıyla okul yöneticilerinin önemini bir kat daha artırmaktadır.

Hızla gelişen ve değişen dünyada artık bireylerin bilişim teknolojilerini kullanabilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Okullar, özellikle bilgisayar ve interneti etkin kullanabilen, bilgiye zamanında ve hızla ulaşabilen öğrenciler yetiştirebilmelidirler. Karşlı (2006: 18)'ya göre etkili okullarda teknoloji ile güncellenmiş güçlü bir bilgi teknolojisi alt yapısı olmalı, okul yöneticisi, bilgi

toplumunun insan tipini yetiştirecek bir okul kültürü oluşturabilmelidir. Bu nedenle okullarımızın en üst yöneticileri durumundaki okul yöneticileri bilişim teknolojilerini kullanmak ve okullarına getirmek durumundadırlar.

Kamu okullarını yönetmek ve farklı eğitim yöntemleri geliştirmek için bilgisayar teknolojilerinden yararlanılması gerekmektedir. Eğitim yönetiminde bilişim teknolojileri ihmal edilmiş, eğitim yönetimi ile bilgi yönetimi ve eğitim teknolojileri arasında işbirliği yeterince kurulamamıştır (Telem 1991).

Bilişim teknolojilerinin okullara girmesi, okuldaki büro işlerinin daha hızlı ve doğru olarak yapılmasına ve böylece eğitim-öğretim etkinliklerine ayrılan zamanın artırılabilmesine olanak sağlamaktadır. Okul kayıtlarının tutulması ve saklanması, yazışmaların bilişim teknolojisi araçlarını kullanarak yapılması ve internet aracılığı ile diğer kurumlara ya da okul personeline ulaştırılması, dünyada ve Türkiye’de olup biten yeniliklerin takip edilerek bunların okulda kullanılması işlerinde bilişim teknolojilerini kullanmasının okul yönetimine katkı sağladığı düşünülmektedir.

Bilişim teknolojilerinin okullarda kullanılmasının yaygınlaşmasıyla okullar ve dolayısıyla öğrenciler dış dünyaya açılmaya başlamışlardır. Özellikle internet kullanımının hızla artması, okul çevre ilişkilerinin gelişmesine olanak sağlamıştır. Okullar web siteleri, e-mail gibi yollarla çevresiyle daha fazla iletişime geçmekte ve böylece toplumun beklentileri daha iyi anlar hale gelmektedir.

Bilişim teknolojilerinin okullara girmesinin sağladığı faydaların okul yönetimince bilinmesi bu noktada önem kazanmaktadır.

Alt Problemler

1. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri;

- Okul Yöneticiliğine Atanma Biçimleri,
- Müdür Yardımcılığı görev süreleri,
- Okul Müdürlüğü görev süreleri,
- Atanmadan önceki branşları,
- Mezun oldukları okullar,
- Eğitim düzeyleri,
- Bir günde ortalama bilgisayar kullanma süreleri,
- Bir günde ortalama internet kullanma süreleri,
- Görev yaptıkları yerleşim yeri,
- Görev yaptıkları okulların öğrenci sayıları,
- Görev yaptıkları okullarda internet bağlantısı durumu
- Görev yaptıkları okullarda bilgisayar öğretmeni durumuna göre değişmekte midir?

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu doğrultuda öneriler geliştirebilmektir.

1.3. Önem

Değişen ve gelişen dünyada bilim ve teknoloji sürekli yenilenmektedir. Artık bilim ve teknoloji alanında değişimleri yakalayan ve yenilikleri kullanan bireyler daha ön plana çıkmakta ve başarılı olmaktadır. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini kullanmalarının, öğrencilerin ve dolayısıyla toplumun çağa ayak uydurabilmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Okul yöneticilerinin bilişim araçlarını kullanmada istekli ve yeterli olmaları, okullara bilişim teknolojilerinin daha hızlı ulaşmasının ve etkin kullanılmasının ön koşuludur. Öğrencilerin teknolojiyi doğru amaçlar doğrultusunda,

korkmadan ve verimli şekilde kullanması, öncelikle okulda yöneticilerin ve öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanmasıyla mümkün olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle, öncelikle okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi önemli bulunmaktadır.

Bilişim teknolojilerinin okullardaki etkisi daha çok sorumluluk, eğitimi değerlendirme, denetim, geri bildirim, toplantı ve paylaşım konularında görülmektedir (Telem 2001). Bilişim teknolojilerinin eğitim üzerindeki olumlu etkilerini artırabilmek için okul yöneticilerinin bu teknolojilerinin kullanımı konusunda istekli olmaları gerektiği düşünülmektedir.

Bilgi toplumuna ulaşılan son yıllarda okullar bilişim teknolojisiyle donatılmakta, öğrenciler bu alanda öğrenim görmektedir. Okullara bilişim teknolojisinin gelişiyile birçok alanda bilişim teknolojileri kullanılmaya başlanmıştır. Okul yöneticileri özellikle yazışmalarda yoğun bir şekilde bu teknolojiyi kullanmaktadır. Milli eğitim müdürlüğünün resmi yazışmaları internet üzerinden yapmaya başlaması, okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma yeterliklerinin artmasını zorunlu kılmıştır.

Okullarda teknolojinin izlenmesi, bilişim teknolojisi laboratuvarlarının oluşturulması vb. sorumluluklarından dolayı okul yöneticilerine büyük sorumluluk düşmektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojileri konusunda okul öğretmen ve öğrencilerine öncülük yapmak, onları bu teknolojilerin kullanımı konusunda teşvik etmek gibi yeni sorumlulukları oluşmaktadır. Bilgisayarların ve bilgisayarla ilgili bilgi teknolojilerinin okul yönetiminde ve sınıfta etkin bir biçimde nasıl kullanılabilceği, okulda kullanılan yazılım programlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği, okulun ve bireysel üretkenliğin artırılmasında bilgisayarların rolü, teknolojiye yeni gelişmeler ve

bu gelişmelerin okula yansımaları, eğitim yöneticilerini bu alanda bazı yeterliklere sahip olmaya zorlamıştır (Turan 2002).

Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, yöneticilerin teknolojiye karşı tutumlarının olumlu yönde değişmesi açısından önemlidir. Çünkü okul yöneticileri kendilerine yararlı olanı gördüklerinde, alana daha kolay yöneleceklerdir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin, okullarda kullanılacak bilişim teknolojisi araçlarının seçimi, temini ve verimli kullanılmasına yönelik önemli ipuçları sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlılar

Bu çalışmanın yapıldığı tarihte Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün okul yöneticileri ile ilgili verdiği istatistiki bilgilerin gerçek durumu yansıttığı varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırmanın sonuçları veri toplama araçlarıyla sınırlıdır.
2. Bu çalışma Tokat ilindeki resmi ilköğretim okullarıyla ve 2006–2007 eğitim-öğretim yılında okul yöneticiliği yapmakta olanlarla sınırlıdır.
3. Müdür yetkili öğretmenler çalışma kapsamına alınmamıştır.

1.6. Tanımlar

1. Okul Yöneticisi : Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilköğretim kurumlarında görevli müdür ve müdür yardımcıları.
2. Bilişim Teknolojileri : Teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullanılan daha çok bilgisayarlar ve internet aracılığı ile düzenli bir biçimde işlenmeyi öngören bilim.

BÖLÜM II

Bu bölümde literatür taramasına yer verilmiştir.

LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölüm kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalardan oluşmaktadır.

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde bilgi toplumu ve yönetim, eğitim yönetimi ve eğitimde bilişim teknolojileri üzerinde durulmaktadır.

2.1.1. Bilgi Toplumu ve Yönetim

Milli eğitimin temel amacı, bireylerin eğitim-öğretim yoluyla gelişmelerini sağlayarak toplumun geleceğine ve gelişimine katkıda bulunmaktır. Bilgiyi kullanmanın ve bilgi üretmenin öne çıktığı 21. yüzyılda, ülkeler eğitimin amaçlarını belirlerken, öğrencilerin bilgi toplumuna hazır ve bilgi toplumunun gelişimine katkı sağlayacak biçimde yetiştirilmelerine önem vermektedirler. Bu bağlamda, öğrencilerin bilişsel yetilerinin geliştirilmesi, eleştirel düşünen, sorgulayan ve üreten bireyler olabilmeleri özellikle vurgulanmaktadır.

Bilgi toplumu olmada en önemli görev eğitim sistemine ve okullara düşmektedir. Yenilikçi ve bilgi üretebilen bir toplum olabilmek için okulların bilişim teknolojileri araçlarıyla donatılması, bilgisayar ve internet kullanımının artırılması gerekmektedir. Okul yöneticileri ne kadar yenilikçi ve bilişim teknolojilerini kullanmaya yatkın ise, okullar da o kadar yenilikçi ve donanımlı bir eğitim verebileceklerdir. Bu bakımdan okul yöneticilerinin bilgi toplumu olma yolunda çok önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Okul yöneticilere gerek öğrencileri gerekse öğretmenlere teknolojik gelişmeler konusunda önderlik yapmak durumundadırlar. Öğretmenlerin çağın gereksinimlerine göre bilgi ve becerileri kazanmalarını ve var olan

becerilerini geliştirmeleri için yönlendirmeler yapmalıdırlar. Bu yönlendirme aşağıdaki şekillerde yapılabilir.

- Genel teknolojik gelişmeler ışığında iletişim araçlarının kullanımına yönelik hizmet içi eğitim kursları,
- Gelişen teknoloji ile birlikte değişen öğrenci profiline yönelik pedagojik, psikolojik ve rehberlik kursları,
- Yeni teknolojilerden, öğretmenin branşına uygun olan gelişmelerin aktarıldığı bilgi ve beceri kursları (akır, 2004).

Bilgi ve becerileri gerek hizmet içi kurslarıyla gerekse yönlendirmelerle artırılan öğretmenlerin bilişim teknolojisi araçlarını sınıf içerisinde kullanmaları eğitimin kalitesini ve öğrencilerin daha ağdaş bir eğitim almalarına imkan sağlayacaktır. Ancak sınıf içerisinde bilgisayar bulunmaması nedeniyle internetle düzenlenen etkinlikler sınırlı sayıdaki bilgisayar laboratuvarında gerçekleştirilmekte, bu durum da internetin öğretim sürecine entegrasyonunu güçleştirmektedir (Özkan, 1999). Ancak, ideal durum oluşturulmasında okul yöneticilerine bilgiye daha çabuk ulaşmalarını sağlamak için özellikle internet kullanımı ve internetten yararlanma yollarının da öğretilmesi gerekmektedir (Akbaba-Altun, 2000: 16).

Türkiye, eğitim sistemini, bilgi toplumu bireyelerine gerekli becerileri kazandıracak ve yaratıcı, yenilikçi, girişimci, esnek ve sorgulayıcı nitelikli bireyeler yetiştirecek biçimde yeniden yapılandırılmalıdır. Bu amaçla sürdürülmekte olan MEB projelerinin yanı sıra:

- Bilgi Toplumuna uygun şekilde “yaşam boyu öğrenme” yaklaşımı ile insan kaynakları sürekli geliştirilmeli
- Bilişim okuryazarlığı atılımı başlatılmalı,

- Bilişim Sektörünün ara insan gücünün yetiştirilmesi için kariyer odaklı sertifika programları uygulanmalıdır

Dünya Ekonomik Forumunda hazırlanan “Küresel Bilgi Teknolojisi (2004 – 2005)” başlıklı raporda, ülkelerin bilgi toplumuna geçişteki hazırlıklarını ve bu konudaki çeşitli göstergeleri dikkate alarak hazırlanan bir sıralama bulunmaktadır. Raporda değerlendirmeye alınan 104 ülke arasında ilk üç sırayı Singapur, İzlanda ve Finlandiya alırken, Türkiye 52. sırada yer almaktadır.

Tablo 2.1.1.1. Ülkelerin Bilgi Toplumuna Hazır Olma Durumları

(e-Readliness)		
SIRA	ÜLKE	PUAN
1	Singapur	1.73
2	İzlanda	1.66
3	Finlandiya	1.62
4	Danimarka	1.60
5	ABD	1.58
6	İsveç	1.53
7	Hong-Kong	1.39
8	Japonya	1.35
9	İsviçre	1.30
10	Kanada	1.27
....	.....	....
52	Türkiye	-0.14
TOPLAM: 104 ÜLKE		

Kaynak: Dünya Ekonomik Forumu 2004-2005.

Bilgi toplumunu yakalamak ve ülkelerin her alanda çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmasını sağlamak çağın gereksinimlerine ayak uydurabilmekle mümkün olabilmektedir.

Bilgi toplumunun yaşanıldığı yüzyılda özellikle eğitim alanında ileri seviyeye ulaşabilmek için modern tekniklerin kullanılması, araç ve gereçlerin ihtiyaçları karşılayabilir nitelikte olması ve eğitim kurumlarının gerek personel, gerekse donanım açısından bilişim teknolojisi araçlarıyla donatılmaları gerekmektedir. Bilgi toplumuna hazır olma durumlarına göre sıralanmış ülkelerin listesinin bulunduğu Tablo 2.1.1.1 incelendiğinde Türkiye'nin 52. sırada olduğu görülmektedir. Oldukça gerilerde olan ülkemizin değişimin hızı da göz önüne alındığında, hızlı ve planlı bir programla kalkınmaya ve bilişim teknolojilerini ülkenin her alanında ve özellikle eğitimde daha fazla kullanmaya ihtiyacı olduğu açıktır.

Teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullanılan ve özellikle elektronik aletler aracılığı ile düzenli bir biçimde işlenmeyi öngören bilişim teknolojileri gün geçtikçe hayatın her alanına girmektedir. Bilişim teknolojilerindeki ilerlemeler bilgi toplumu olma sürecinde önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bilgi o kadar hızlı artmaktadır ki şu an bilinen bir çok bilgi yakın zamanda bilinmemekteydi. 21. yüzyıl artık gelişmiş bir bilişim alt yapısına sahip olmayı gerektirmektedir. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve eğilimler; teknolojik eğilimler, toplumsal ekonomik ve kültürel eğilimler, uygulamalara yönelik eğilimler ve itici güçlerden oluşmaktadır. Bu gelişmelerin yeterince sağlanması eğitim başta olmak üzere sektörlerin de kalkınmasını ve gelişmesini sağlayacaktır.

2.1.2. Eğitim Yönetimi

Yönetim genel anlamda belli bir amacın gerçekleştirilmesi için bireylerin işbirliği yapmalarıdır. Bu anlamda yönetim, örgütün işlerliğini sağlayacak her türlü yönetsel etkinlikleri yani kaynakların bir araya getirilmesini, eşgüdüm sağlanmasını, izlenecek yöntemleri ve denetimi içine alır (Gözübüyük, 1996: 1).

Yönetici, bir örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için var olan örgüt yapısını ve prosedürü kullanan kişidir (Aydın, 1994: 272). Okuldaki tüm etkinliklerin başarıya ulaşmasında anahtar kişi yöneticidir. Yönetici davranışı; birey ve grupları eyleme geçirip, önceden saptanmış hedeflere yöneltebilmek davranışıdır. Bu davranış, aslında bir liderlik sorunudur. Günümüzde yönetim, oldukça önem kazanmakta ve yönetimin önemi birçok alanda kendini göstermektedir.

Eğitim yöneticilerinin alanlarındaki değişimleri izlemeleri ve değişim sonucu toplumun eğitim örgütlerinden beklentilerini karşılamaları gerekir. Eğitim yönetimi ve okul yönetimi alanlarında bir çok ülkede araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalar eğitim yönetiminin kuramsal ve uygulama boyutuna ışık tutmaktadır. Eğitim yöneticilerinin vizyonu ve misyonu olmalıdır. Geleceği kestirebilme gücü (vizyon) ve misyonu (kritik görevler oluşturma) olan yöneticiler, kurumlarının gerçeğinden hareketle işe başlarlar. Bu tür eğitim yöneticileri, vizyonun güçlü bir okul kültürü ortamında ve liderlik özelliklerini sergileyerek gerçekleştirilebileceğini de kabul ederler.

Eğitim kurumlarının değişim hızına uyum sağlamaları, ortaya çıkan yeni sorunları, öncekinden farklı yöntemlerle çözecek eğitim ve okul yöneticilerini hazırlamaları zorunluluk arz etmektedir. Eğitim ve okul yöneticilerinin yeni yöntem ve teknikleri algılayıp uygulayabilecek şekilde yetiştirilmeleri gelmektedir. Öğretim süreçlerinde ve yönetim işlerinde bilişim teknolojisi araçlarını kullanabilmek, veri

güvenliği, ulaşılabilirliği ve arşivlenmesi açısından kolaylık sağlayacak ve eğitim kurumlarının kaliteli eğitim verme kapasitelerinin artmasında olumlu etki yapacaktır (Telem ve Buvitski, 1996).

Okul yöneticisinin görevleri değişmektedir ve bu görevler rollerindeki değişimleri beraberinde getirmektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımında, takibinde ve bilişim teknolojisi araçlarının temininde önemli görevler düşmektedir (Telem, 1997). Yöneticiler bilişim teknolojileri alanındaki yenilikleri takip etmek durumunda kalmışlar ve okullarında bu teknolojileri getirme ve kullanma konularında öncülük yapma rolleri üstlenmişlerdir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerini takip etmek, etkin bir şekilde kullanmak ve okullarını çağın gereksinimlerine uygun bilişim teknolojisi araçlarıyla donatmak durumunda kalmaktadırlar. Okullarda okul yöneticisi en üst düzeyde yönetici olduğu için, onların bilişim teknolojilerinden her alanda yararlanmaları öğretmenlere ve öğrencilere örnek olabilir.

Eğitim yöneticileri, bilgi toplumuna ayak uydurabilecek ve katkı sağlayacak bireyleri yetiştirebilmek için gerekli bilgi ve ön görüye sahip olmalı, liderlik özelliklerine teknolojik liderliği de eklemelidirler (Haughey, 2006).

Okul yönetimi bilişim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili öğretmenlerden ve öğrencilerden isteklerde bulunabilir. Okullarda çağı izleyen, gelişmeleri yakalayan bir örgüt kültürü ve iklimi oluşur. Yöneticilerin teknolojik araçları kullanmadaki beceri ve istekleri, okula alınacak araç-gereçlerin seçimi ve kullanımında etkili rol oynayacaktır. Okul yöneticilerinin yeterli sayıda bilgisayar ve teknolojik araçları okullarında bulundurmamaları halinde, öğrencilerin uygun ve çağdaş bir eğitim almaları söz konusu olamayacaktır. Okul yöneticilerinin teknolojik gelişmelere duyarlı hale

gelmeleriyle birlikte bilgisayar bilgi akışında ve okul işlerinde devrimsel bir araç olacaktır (Haughey, 2006). Bunun sonucu olarak da okullarda yaygınlaştırılması gerekli olan bilişim teknolojilerinin, bilginin ne kadar hızlı çoğaldığını unutmadan bir an önce okullarımıza ulaştırılması gerekir.

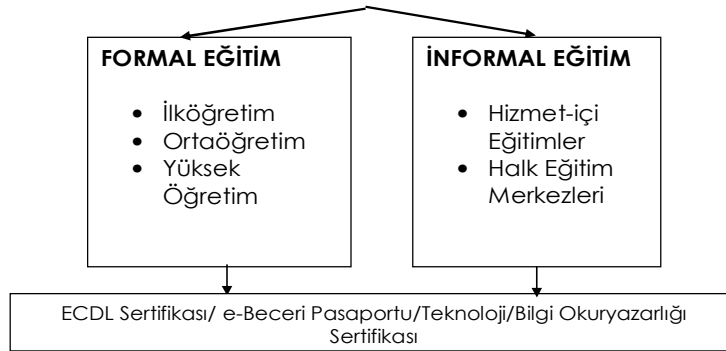
Eğitim, ayrıcalıklı olarak, her insanı hangi örgüt içinde olursa olsun kuşatır. Sağlıklı bir ortamda, sağlıklı bir birey olarak yetişmesine imkan sunar. Eğitim her örgüt için gereklidir. Bu manada eğitim yönetimi de kendine özgü kavram, tanım ve sayıltılarıyla sistemleri etkiler ve yönlendirir. Eğitim örgütlerini anlamada ve yönetmede, gözlem, deney ve verilerle eğitim olguları ele alınır işlenir. Eğitim ortamlarından elde edilen bilgiler kavramlaştırılır, tanımlanır, karşılıklı ilişkiler ağı olarak genelleştirilir. Eğitim örgütlerinin uygulama alanına aktarılan bu bilgiler yine uygulamadan alınan dönütlerle bilgi birikimine katkıda bulunur.

Küreselleşme kavramı enformasyon, bilgi ve şeffaflık kavramları ile birlikte ele alınmaya başlamış ve yeni yüzyıl “bilgi çağı”, toplumlarda “bilgi toplumu” olarak isimlendirilmiştir. İçinde bulunduğumuz yüzyıla Bilgi ve İletişim Teknolojileri damgasını vurmuştur ve Bilgi İletişim Teknolojilerinin etkisi ve önemi, toplumları, bilişim toplumu şeklinde yeniden isimlendirmiştir.

Bilgi toplumu, stratejik yönetim anlayışı ve işletme yönetimi anlayışındaki değişmelerin eğitim örgütlerine de yansımaları doğal gözükmemektedir. Bilgi toplumunun en açık göstergelerinden biri bilgisayarların her alanda kullanılmasıdır. Bilginin üretildiği, öğretildiği ve sunulduğu yerler olarak eğitim örgütleri, bilgi toplumunun vazgeçilmez kurumlarıdır. Ancak öğretim hizmetlerinin okullardan başka, işletmeler, gönüllü kuruluşlar ve her kesimin görevleri arasına girdiği, diplomaların pasaport gibi kısa bir dönem için (5-10 yıl) geçerli olacağı, sistemli bir bilgi tazelemenin eğitimi

alınmadan göreve devamın mümkün olamayacağı bir döneme girilmektedir (Bilgen, 1996 : 5).

Toplumdaki çeşitli kurum ve kuruluşlar bireyleri yetiştirmek için çeşitli görevler üstlenirler. Bireylere, teknoloji ve bilgi okuryazarlığı becerileri formal ve informal eğitim yoluyla iki biçimde kazandırılabilir. Şekil 2.1.2.1 bu süreci özetlemektedir

Şekil 2.1.2.1. Teknoloji ve Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Kazandırılması Süreci

Kaynak: Akkoyunlu 2003.

Formal eğitim, planlı ve kontrollü olarak yapılan eğitimidir. Bu tarz eğitimde bireyden beklenen davranışların kazandırılması hedeflenirken, istenmeyen davranışlar yok edilir. İnfomal eğitim ise plansız, gelişigüzel ve kendiliğinden gelişen eğitimidir. Aile, arkadaş, yakın çevre içinde olur ve birey istenen ve istenmeyen davranışla kazanabilir.

Okul yöneticisinin “okulumu daha iyi nasıl yönetebilirim?” sorusunu sürekli kendisine sorarak, aldığı uygun cevaplara göre okulunda yeni davranışlar geliştirmesi ve okulunu yönetmesi beklenir. Öğretmenlerin etkili plan yapmada, daha etkili öğretim yöntem ve tekniklerini araştırmada, öğrenmeyi gerçekleştirmek üzere sınıfı en işlevsel yöntemlerle yönetmede (etkili ve demokratik sınıf yönetiminde) sürekli arayışlar içinde bulunmaları gerekir. Bilgi bombardımanı altında kalan insanların, bilgi kaynaklarından

öncelikler belirleyerek nasıl yararlanacağı da temel sorulardan birini oluşturmaktadır. Tüm bilgi ve becerileri kavratmak olanaklı olmadığına göre “öğrenmeyi öğretmek” öğretmenlerin görevleri arasında bulunmaktadır.

Okul yöneticisi, okulunda bir kalite kültürü oluşturmalıdır. Bu kalite kültürünün, bütün çalışanlar tarafından kabulünü sağlamalıdır. Okul kültürü, okulun performans düzeyini artırıcı yönde düzenlenmelidir. Okulun performans düzeyinin artmasını engelleyen kültürel öğeler varsa, bu öğelerin etkilerinin asgari düzeye indirilmesi için de tedbirler alınmalıdır. Okul yöneticisinin performans yönetim sistemi, okulun özel gereksinimlerine ve koşullarına uyumlu ve hedeflerini içerir nitelikte olmalıdır. Hatta, performans artırımını sağlayabilmek için, okulun kültürel yapısı ve değerleri de değiştirilmelidir.

2.1.3. Eğitimde Bilişim Teknolojileri

Bilişim teknolojileri içinde bulunan sayısal çağda herkese ve özellikle öğrencilere yeni ve heyecan verici olanaklar sağlayarak, öğrenme ve öğretme yöntemlerini değiştirmektedir (Aytaç, 2006). İstenilen bilgiye zamanında ve daha hızlı ulaşabilen öğrencilerde öğrenmeye karşı olan istek artmakta, okullar öğrenciler için dayanılmaz ve can sıkıcı kurumlar olmaktan çıkmaktadırlar. Okullarda özellikle bilgisayar ve internet bir eğitim-öğretim aracı olarak yerini almaktadır. Bu anlamda modern okulun oluşmasında okullardaki bilgisayar ve internet durumu, bilişim teknolojilerini kullanma yeterliği ve kaliteli eğitim materyalleri önemli görülmektedir. Okul müdürleri bilgisayar kullanımının okul işlerinde ve okul başarısını artırmada önemli görmektedirler. Bilişim teknolojilerinin kullanımı okul yöneticilerinin tutumlarında ve mesleki doyumlarında olumlu etki göstermiştir (O'Brien ve Wilde 1996). Bu nedenle bilgisayar kullanım düzeylerinin planlı bir şekilde artırılmasını ve

yönetim aracı olarak bilgisayar teknolojilerinin okullarda kullanılmasını gerekli görmektedirler (Crawford, 1987). Bilgisayarlar sorunları çözmek için yöntemler geliştirme, finansal faaliyetleri hesaplama, öğrenci ve personel bilgilerini kayıt etme ve diğer yönetim bilgilerini düzenleme işlemlerinde yönetim tarafından kullanılmaktadır (Baum ve Dennis, 1979).

Toplumların gelişmişlik düzeyleri ürettikleri bilim ve teknoloji ile ölçülmektedir. Bunun gerçekleşmesi de eğitime bağlıdır. Bilişim teknolojilerindeki yenilikler, eğitimi de etkilemektedir. Eğitimin bilişim teknolojileri araçlarını kullanması, çağa ayak uydurabilmek için önemli görülmektedir (Kayabaşı, 2005).

Bilgisayarların ve bilgisayar yazılımların eğitimde kullanılması daha önceleri amatör olarak başlasa da zamanla daha profesyonelleşmiştir ve bir pazar halini almıştır. Ancak bu durum ülkeler arasında farklılık göstermektedir. ABD okul yönetiminde bilgisayar ve teknoloji konusunda öncülük etmektedir. ABD’de ilk uygulamalar 1960 yılında bordro ve finans uygulamaları ile başlamıştır. Artık tüm dünyada okul yönetiminde teknoloji ve bilgisayar kullanımı konusunda geliştirici çalışmalar yapılmaktadır (Visscher ve Spuck, 1991).

Eğitim amaçlı kullanılacak bilişim teknolojisi araçlarının kolay anlaşılabilir ve öğrenme-öğretme süreçlerine kısa zamanda entegre edilebilir olmaları gereklidir (Leidner ve Jarvenpaa, 1995). Bu nedenle okul personelinin ve öğrencilerinin kolayca kullanabileceği araçları seçiminde okul yöneticilerinin yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmaları beklenmektedir.

Yöneticiler, okul yönetim işlerinde bilişim teknolojilerinden faydalanmakta ve okul yönetimine katkısına inanmaktadırlar. Planlama, donanım ve teknik bilgi yetersizliğinin bazı aksamalara yol açtığını, ancak yeterli planlamayla bunların

aşılacağı bilinmektedir. Tondow (1968)'a göre okullarda bilgisayar merkezlerinin kurulması, tüm bilgilerin burada kolayca saklanması ve gerekli durumlarda eğitim amaçlı kullanılması sağlanmalıdır.

Kişisel bilgisayarların günlük yaşantımızdan bir parçası olarak yaşantımıza girmesi internet ve iletişim teknolojilerine yönelik uygulamaları düşünsel boyuttan gerçek yaşantıya dönüştürmüştür (Altun, 2005). Okul yönetiminde ve sınıf içi etkinliklerde internet kullanımı hızla artmaktadır. Okul yöneticileri yazışmalar, okul tanıtımı, öğrenci izlemesi gibi işlerde interneti kullanırken, öğretmenler de öğrenme-öğretme faaliyetlerinin daha etkin yapılabilmesi ve öğretim materyali temin etmede interneti kullanabilmektedirler. Bilişim teknolojilerini öğretmenlerin bilmesi kaçınılmaz bir zorunluluk durumuna gelmiştir. Öğrencilerine önder olmak durumundaki öğretmenler, statülerini koruyabilmek için bilişim teknolojilerini kullanma konusunda yeterli durumda olmalıdırlar (Karşı vd., 2008).

Teknoloji okulların karşı karşıya kaldığı sosyal ve ekonomik problemlere çözüm üretecek araçlar toplamı değildir. Teknolojinin okulda etkin kullanımı, bireysel ve örgütsel üretkenliğin artırılmasında bir araç olarak görülmektedir (Turan, 2002: 272).

Büyük miktardaki verilerin kolayca işlenmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi, karmaşık işlemlerin kısa zamanda yapılması, paylaşım olanaklarının artması sayesinde zamandan ve maliyetten kazanma yönleriyle okuldaki üretkenliğin artmasına katkı sağlar (Crawford, 1987). Buna ek olarak Telem ve Pinto (2006) okulun dış çevresiyle uyumlu ve irtibatlı olması gerektiğini ve bu açıdan teknolojik araçların okul-çevre ilişkisi açısından önemi büyük olduğunu belirtmiştir.

Okul yöneticisinin karar almadaki becerisi okulun başarıya ulaşmasında önemli bir etkidir. Karar almak için gerekli olan bilgiye bilişim teknolojileri sayesinde hızlı ve

kolay ulaşılabilmektedir. Artık bilgisayarlar okul yönetimince bilgiye ulaşım ve diğer yönetim işlerinde sıkça kullanılmaktadır. Bu kullanım alanları Tablo 2.1.3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 2.1.3.1. Okul Yönetiminde Bilgisayar Kullanımı

<p><u>Öğrenci İşleri</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrenci programları 2. Not raporları 3. Devam çizelgeleri 4. Öğrenci ve ailelere ilişkin demografik bilgiler 5. Sağlık ve rehberlik kayıtları 6. Öğretim sürecine ilişkin bilgiler 7. Sınavlar 8. Kayıt kabul ve okul ücretleri <p><u>Personel İşleri</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Maaşlar 10. Personel dosyaları 11. Görev dağılımları 12. Sertifika/Diploma kayıtları 13. Sağlık/Özlük kayıtları 14. Vergi iadeleri ve benzeri personel işleri <p><u>Mali İşler</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Bütçe işleri 16. Gelir-gider defterleri 17. Gelirler ve ödemeler 18. Satın alma işleri 19. Personel maaş ve benzeri ödeme analizleri 	<p><u>Binalar ve Araçlar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 20. Mekan kullanımı ve sınıf dağılımları 21. Envanterler 22. Bakım programları 23. Enerji yönetimi ve kontrolü 24. Araştırma ve Planlama İşleri 24. Bütçe analizleri 25. Taşıma hizmetleri 26. İstatiksel analizler 27. Test madde analizleri 28. Proje planlama ve kontrol <p><u>Büro İşleri</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 29. Kelime-işlem 30. Veri tabanı 31. Elektronik ve sesli posta 32. Masaüstü yayıncılık 33. Sunu grafikleri 34. Spreadsheets <p><u>Kütüphane İşleri</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 35. Ödünç verme 36. Katalog 37. On-line araştırma 38. Saklama ve satın alma
---	---

Kaynak: Turan, 2002: 274.

Tablo 2.1.3.1 bilgisayarların artık eğitim kurumlarının tüm iş ve işlemlerini yürütmekte kullanıldığını göstermektedir. Eğitim ihtiyaçlarına paralel olarak bilgisayarların kullanım alanları da farklılaşmaktadır. Bilgisayarların okullarda büro, personel gibi işlemlerde kullanılması özellikle okul yönetiminin üzerine düşen ağırlığı büyük ölçüde azalmaktadır. Okul yöneticileri daha önceden zamanlarının çoğunu büro işlemlerine harcamalarına rağmen, bilişim teknolojisi araçlarının kullanımının artmasıyla birlikte zamanlarının büyük bölümlerini okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerine

ayırabilmektedirler. Böylece okuldaki eğitimin kalitesi ve standartları da yükselmektedir. Buna bağlı olarak da eğitim kurumlarında bilgisayarların sadece öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanılmadığı ortaya çıkmaktadır (Akbaba-Altun, 2000: 11).

Okullarda kullanılan bilişim teknolojilerinin etkisi eğitim, öğretim ve yönetim işlerinde görülmektedir. Teknolojileri yoğun olarak kullanan eğitim kurumları yenilikçi, kendine güvenli ve donanımlı bireyler yetiştirmekte başarılı olmaktadır (Telem ve Tehita, 2001). Elektronik sınıfların ve eğitim yazılımlarının etkinliklerde kullanılması etkili iletişim ve eğitim metotlarının uygulanmasını kolaylaştırmaktadır (Alavi, Yoo ve Vogel, 1997).

Okullarda bilgisayar kullanımının henüz istenilen düzeye gelmemesine; bilgisayar sayılarının yeterli düzeyde olmaması, teknik yetersizlikler ve okul yönetiminin tutumu gibi etkenler yol açmaktadır. Öğretmenler okullarımızda istedikleri süre kadar bilgisayar başında kalamamaktadırlar. Okullardaki bilişim teknolojilerinin kullanımını artırmak için, bilgisayar sayılarının artırılması gerekmektedir. Öğretmenlerimizin bir çoğu da bilgisayar kullanma konusunda yeterli teknik bilgiye sahip değildir. Okul yöneticileri; öğretmenlere bu yeterliği sağlayacak öğrenme ortamlarını istenilen düzeyde oluşturamamaktadırlar. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini kullanma yeterliğinde olması bu anlamda bir kat daha önemli görülmektedir (Koçak-Usluel ve Haşlamam, 2003). Buna karşın Kore okullarında yapılan bir araştırmaya göre eğitimde bilgisayar yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Öğretmen eğitimi, yazılım dağıtımı ve okul politikasının belirlenmesinde bu teknolojilerin yeterince kullanılmadığı düşünülse de genel olarak Kore'de bilgisayar

eğitimde etkin olarak kullanılmaktadır (Jo, 1996). Buna bağlı olarak eğitimde bilişim teknoloji konusunda hızlı ve etkili politikaların izlenmesi gerektiği söylenebilir.

Gelişmiş teknolojilerin okullara girmesi ve okullarda multimedya kullanımının artması, teknik olarak bilgisayarların geliştirilmesi gerekliliğini doğurmaktadır. Daha çok depolama alanı ve daha hızlı bilgisayar gerektiren multimedya uygulamaları için okullar teknik alt yapıya biran önce kavuşturulmalıdır (Alkan, Genç ve Tekedere, 2006). Okullar biran önce teknik donanımlı hale getirilmeli ve bilgisayar tüm okul işlerinde etkin olarak kullanılmalıdır (Witten ve Richardson, 2004).

Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerin kullanmada bilgi ve tecrübe eksiklikleri bulunmaktadır. Bilişim teknolojisi araçlarının temini ve kullanımı konusunda planlama hataları yapılmaktadır. Ayrıca okullarda bu araçları bulundurmak için yeterli finansman desteği bulunmamaktadır (Witten, 1992).

Eğitimde bilgisayarlı eğitim hızla yapılmalıdır. Ancak yeterli donanıma sahip olmayan öğretmen ve okul yöneticileriyle, kaliteli bir bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) yapılamaz. Bu yüzden özellikle öğretmen yetiştiren kurumlar, BDÖ alanındaki eğitimlerini artırmalıdır. Ezbere dayalı öğrenme-öğretme etkinliklerinden kurtulmak, okullarda yeterli düzeyde bilişim teknolojileri araçlarını bulundurmak ve bu araçları kullanabilen öğretmen ve okul yöneticileri yetiştirmekle mümkün olacağı düşünülmektedir. Kurulacak olan bilgisayar laboratuvarları sürekli kullanıma hazır hale getirilmeli ve mevcut bilgisayar kapasitesi artırılmalıdır (İşman, 2001). Bilişim teknolojisi araçları ilköğretim okullarında eğitim yazılımları geliştirme, müfredat içerisine bilişim teknolojilerinin entegrasyonunda sıkça kullanılmalıdır (Romaniuk, 1986).

Okul yöneticileri bilgisayarları etkili ve verimli olarak kullanmamaktadırlar. Daha çok personel işlerinde bilgisayarlar kullanılırken eğitimde kullanım oranı azdır. İdeal okullar idari bilgisayar sistemine göre şu özelliklere sahiptir.

- Veri girişi kolay ve hızlı olarak yapılır.
- Hata oranı çok azdır.
- Değişiklikler bilgisayar üzerinde kolayca girilebilir.
- Öğrenci durumlarına kolayca erişilebilir ve hızlı bir biçimde güncellenir.
- Bilgi bilgisayarlar arasında kolayca paylaşılabilir ve bilgi aktarımı çok hızlıdır.
- Okul binasının farklı yerlerindeki insanlar aynı sistem üzerinde çalışabilir.
- Teknik birikimi olmadan kolayca saklanan bilgiler işlenerek sonuçlar elde edilebilir.
- İstenilen formatta raporlar alınabilir (Witten ve Richardson, 1991).

Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanımı konusunda yeterli durumda değildirler. Etkili ve verimli bir yönetim aracı olarak bilgisayar kullanımı konusunda eğitim vermeye ve personelleri geliştirmeye ihtiyacı vardır . Teorik olarak daha iyi eğitim ortamları ve öğrenciler için deneyim yaratmak için bilgisayarları kullanmak gerekir (Rolley, 1986).

Yöneticilerin bilişim teknolojileri konusundaki etkinliğini artırmak, sorunları çözmeye, alınacak yazılım ve donanımların değerlendirilmesi ve seçimi, öğretmenlerin eğitimi, maliyetlerin azaltılması ve veri güvenliğinin sağlanması konularında fayda sağlayacaktır (Bluhm, 1987).

Bilgiye hızlı erişmek rekabette en önemli faktörlerden biri haline gelmiştir. Öğretim kurumlarında, geleneksel öğretim yöntemlerini destekleyecek öğretim metotlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun içinde bilişim teknolojilerinin kullanılması

gerekmektedir. İnternet destekli eğitimde öğrenciler, eleştirel düşünce yapısına sahip, zamanı iyi kullanabilen ve üretkenlik açısından yetkin bireyler haline gelebilirler (Torkul, Sezer ve Över, 2005).

Okullarda iletişim uygulamaları, video konferanslar yapılabilmesi, büyük oranda okulların sahip olduğu teknik alt yapı ve okul yöneticilerinin bilgisayar yeterlikleriyle ilgilidir. Bu imkanlar arttıkça öğrencilerin bilgisayar iletişim uygulamalarını kullanarak, dış dünyaya açılması kolaylaşacaktır (Çiftlikli, Aklan ve Öztürk, 2000).

2.2. İlgili Araştırmalar

Aşağıda bu çalışmayla ilgili olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

Davenport ve Erarşlan (1998) “Eğitimde internet eğitime destek olarak internet” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Hızla değişen teknoloji ile sınırların bir çoğu kalkmıştır ve insanlar hayal edebildikleri ölçüde başarılı olabilmektedirler. Sanal sınıflar ve internet uygulamaları değişimi hızlandırmakta, öğretim yöntem ve tekniklerini değiştirmektedir

Açıkgöz (1999) “İnternette eğitim ve sanal sınıflar” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Uzaktan eğitim, öğrencilerin fiilen bir okula gitmeden evlerinde eğitim almalarına olanak sağlamasına rağmen, aynı anda etkileşimli bir eğitime imkan sağlamamaktadır. Bu yüzden aynı anda bir çok kişinin katılabildiği eğitim ortamını oluşturabilen internette eğitim önem kazanmaktadır. Bu sayede öğrenciler hem birbirleriyle, hem de eğitim kurumuyla iletişime geçebilmekte, ses ve görüntünün yanı sıra gerçek zamanlı olarak eğitime katılabilmektedirler. Eğitimin etkili ve verimli olarak yürütülebilmesi için teknolojinin tüm olanaklarının kullanılarak internette eğitim çalışmalarının hızlandırılması gerekir.

Tokman (1999) “Eğitim ve öğretimde uzaktan erişim” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Günümüzde bilişim teknolojisi bir eğitim ve öğretim aracı olarak da yerini almaya başlamıştır. Teknoloji bağlamında bilgisayarlar çizim aracı, eğitim ve öğretim aracı, etkileşim-iletişim aracı ve sunum aracı olarak kullanılmaktadırlar. Okullarda bilgisayar kullanımını artırmak için bilgisayar donanımlarının iyileştirilmesi, yazılımların geliştirilmesi ve bilişim teknolojilerinin araştırılması ve geliştirilmesi sağlanmalıdır. Bu sayede bilgisayar ve özellikle internet kullanımının artmasıyla bilgiye erişim ve uzaktan eğitim imkanlarının kolaylaşması beklenmektedir.

Keser (2001) “Yönetici adaylarının teknolojiye yönelik tutumları” isimli araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Yönetici adayları çoğunlukla erkektir ve bayan öğretmenler yöneticiliğe çok istekli değildirler. Yönetici adaylarının çoğunluğu 40 yaşın altındadır ve ilköğretim kademesinde görevlidir. Yarıdan fazlası 6–15 yıllık öğretmendir. Fen bilimleri öğretmenleri yöneticiliğe çok istekli değildirler. Yarıdan fazlası eğitim teknolojisi alanında lisans düzeyinde ders almamıştır ve öğretmenliği sırasında hizmet içi eğitim almamıştır. Yarıya yakını kurumlarında var olan yeni teknolojileri kullanmamaktadır. En çok kullandıkları yeni teknolojiler ise bilgisayar, tepegöz ve CD ROM’dur. Az da olsa videoyu kullananlar vardır ve AİO ve AÖL için hazırlanan televizyon programlarının video kasetlerini kullanmaktadırlar. Hizmet içi eğitim öncesi ve hizmet içi eğitim sonrası teknolojiye yönelik tutumları olumludur. Düzenlenen hizmet içi eğitimin teknolojiye yönelik tutumları üzerinde olumlu etkisi olmuştur. Teknolojiye yönelik tutumlarında cinsiyet, görev yapılan eğitim kademesi, yaş ve branş farklılık yaratmamaktadır. Ancak 31–40 yaş grubunda olanların ve Fen bilimleri branşındaki

yönetici adaylarının hizmet içi eğitim sonunda teknolojiye yönelik tutumlarında görece olarak daha olumlu bir gelişme vardır.

İşman (2001) “Bilgisayar ve eğitim” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır.

Öğretmen yetiştiren kurumların, BDÖ alanındaki eğitimlerini artmalıdır. Ezbere dayalı öğrenme-öğretme etkinliklerinden kurtulmanın, okullarda yeterli düzeyde bilişim teknolojisi araçlarını bulundurmak ve bu araçları kullanabilen öğretmen ve okul yöneticileri yetiştirmekle mümkün olacağı düşünülmektedir. Kurulacak olan bilgisayar laboratuvarları sürekli kullanıma hazır hale getirilme ve mevcut bilgisayar kapasitesi artırılmalıdır.

Alyaz ve Gürsoy (2002) “Computer Based Instruction and Computer Assisted Language Learning in Schools in Bursa” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmışlardır.

Araştırma sonuçlarından özel okullarla devlet okulları arasında bilgisayar kullanımı ve BDÖ’de fark olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan, özel okul yöneticilerinin devlet okullarında görev yapan okul yöneticilerine göre kendilerine çağdaş bir eğitim ortamı hazırlama vizyonu oluşturdukları ve bunu gerçekleştirmek için bilişim teknolojilerini okula kazandırmak ve uygulamak için gerekli çabayı gösterdikleri anlaşılmaktadır. Devlet okullarındaki öğretmen ve yöneticilerin bilişim teknolojilerini kullanma konusunda hizmet içi eğitimlerinin artırılması ve BDÖ uygulamaları hakkında bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bir çok okulda bilgisayarlar daha çok yazı yazma ve büro işlerinde kullanılmaktadır. Öğretmen ve yöneticilerin bilişim teknolojilerinin eğitime sağlayacağı pedagojik olanakların bilincinde olmadığı görülmektedir.

Çelikten (2002) “Okul müdürlerinin bilgisayar kullanma becerileri” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

a) Görüşme yapılan bazı okul müdürleri, bilgisayarın karar vermeye yardım ettiğini ve bilgisayar yolu ile elde edilecek verilerin daha güvenilir olduğunu ve böylece sağlıklı verilere dayanarak verilen kararların da daha isabetli olacağı görüşünü savunmuşlardır.

b) Araştırmacının gözlemlerine göre özellikle taşra ilköğretim okullarında bulunan bilgisayarlar müdürün odasında muhafaza edilmekte ve çok nadir olarak diğer personelin kullanımına açılmaktadır.

Varol (2002) “Bilişim teknolojilerinin eğitim kurumlarında kullanımları ve eğitimcilerin rolü” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Öğretmenlerin öncelikli olarak teknoloji kullanabilmelerinde ve daha sonra da üretim alanlarında yetiştirilmelerinde yarar vardır. Yapılacak çalışmalar sonucunda başarılı sonuca ulaşmak için, öğretmenlerde olması arzu edilen bazı özelliklerin bulunması verimliliği artırabilir.

Bilgisayar kullanabilen öğretmenlerin bazı gereksinim ve sorunları da aşağıdaki ana başlıklar altında toplanmıştır.

- Teknik yetersizlik,
- Okullarda temel bilgisayar okur-yazarlık eğitiminin olmaması,
- Okul yönetim desteğinin olmaması,
- Teknik ve yazılım konusunda öğretmenlerin bilgilerinin eksikliği,
- Öğretmen – öğrenci arasındaki iletişim bozukluğu,
- Öğrencilerin bilgisayar alanında kendilerini çok çabuk yetiştirip, yenilikleri yakından takip etmeleri öğretmenlerin kendilerini bazen yetersiz görmeleri,

- Oluşacak masraflar,
- BDE alanında bilgi sahibi olunmaması,
- Var olan öğretmen potansiyelinin kullanılamaması,
- Hızlı değişime uyum gösterilememesi.

Koçak-Usluel ve Aşkar (2003) “Öğretmenlerin bilgisayar kullanımıyla ilgili karar süreci aşamaları: iki yıldaki değişim” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmışlardır:

Öğretmenlerin tümü iki yıl içerisinde bilgisayar kullanımıyla ilgili bilgi aşamasından ikna aşamasına ve çoğunun daha sonra karar aşamasına geçtiği görülmektedir. Karar aşamasındaki öğretmenlerin ise neredeyse yarısı uygulama aşamasına geçebilmiştir.

Öğretmenlerin bilgisayar kullanımı okullara göre farklılık göstermektedir. Okul yöneticisinin bilişim teknolojilerine karşı olan tutumu ve bilişim teknolojilerini kullanma yeterliği, bu teknolojileri okula kazandırabilmesinde etkili olmaktadır. Okulların kendilerine yetebilecek bilişim teknolojilerini bulundurmaları, öğretmenlerin, öğrencilerin ve hatta okuldan etkilenen okul çevresinin özellikle bilgisayar ve internet kullanma yeterliğine sahip olmasını sağlayacaktır. Bu yüzden okul yöneticisinin, bilişim teknolojilerini geriden takip eden değil, bizzat okulda bu yönde öncülük yapan ve etkin olarak bilişim teknolojilerini kullanan kişiler olması gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır.

Koçak-Usluel ve Haşlaman (2003) “Öğretmenlerin bilgisayar kullanımına karşılaştırmalı bir yaklaşım: var olan ve tercih ettikleri bilgisayar kullanma durumları” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmışlardır.

Okullardaki bilgisayarların eğitim ortamlarında sorunsuzca kullanabilmesi için donanımlarının ve programlarının kaliteli olması gerekmektedir. Yazıcı, tarayıcı, paket program ve internete sahip olmayan bilgisayarlar, öğretmen ve öğrencilere yeterli faydayı sağlayamamaktadırlar. Öğretmenlerin bilgisayar kullanımı ve bilgisayar kalitelerinin, var olan durumdan daha iyi olması yönünde beklentileri vardır. Okullarda bunu sağlamakla görevli başlıca personel de okul yöneticileridir. Bilişim teknolojilerinin faydasına inanan, çağdaş bireyler yetiştirmenin, çağdaş bir eğitim ortamı oluşturmakla mümkün olacağını bilen okul yöneticileri okulun ve dolayısıyla toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilirler.

Atıcı ve Dikici (2003) “İnternet kafelere giden bireylerin öğrenim düzeyleri ile interneti kullanma amaçları arasındaki ilişki (Elazığ İli Örneği)” isimli araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

İnternet kafeye giden bireylerin çoğunluğunu öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrenciler, istedikleri bilgiye ulaşmak, mail ve web siteleri aracılığıyla iletişimde bulunmak, oyun oynamak vb. nedenlerle internet kafelere gitmektedirler. Ancak internet kafelerde öğrencilerin büyük çoğunluğu istedikleri bilgiye ulaşamamaktadırlar. İnternet kafeler öğrencilere sağlıklı öğrenme ortamları oluşturamamaktadırlar. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun sadece internet kafelerde internet kullanabildikleri düşünüldüğünde, okullarımıza ve okul yöneticilerimize düşen görev açık şekilde görülmektedir. Okullar öğrencilere yeterli bilişim teknolojileri araçları sunabilmelidir. Okul yöneticileri, okullarındaki bilişim teknolojileri sınıflarının imkanlarını artırabilmeli, bilgiye ulaşımında öğrencilere rehberlik edebilecek yeterliğe sahip olmalıdır.

Varol ve Türel (2003) “Çevrimiçi uzaktan eğitimde iletişim modülü” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmışlardır.

İnternet üzerinden eğitim, sağladığı kolaylıklar ve zaman ve mekan sınırlamasını ortadan kaldırması bakımından önemlidir. İnternet teknolojileri kullanılarak geleneksel eğitimden daha faydalı bir eğitim verilebilir. Bu amaçla uzaktan eğitim kurumlarının güçlendirilmesi, öğrenci ve öğretmenlerin birbirleriyle iletişimlerini artırılması için forumlar geliştirilmelidir.

Okullar sahip oldukları internet bağlantılarının güçlendirilmesiyle, öğrencilerin forumlara ve sanal kütüphanelere yönlendirilmesi sağlanabilir. Böylece öğrenciler dış dünyaya daha fazla açılacak, istedikleri bilgilere daha kolay ulaşabileceklerdir. Okul yöneticileri öğrencilere bu imkanı sunmak için yoğun çaba sarf etmelidirler. Bilginin yayılma hızı ve küreselleşen dünya düşünüldüğünde, gelişmelere ayak uydurabilen bireyler ancak bilişim teknolojilerini etkin kullanmakla yetiştirilebilir.

Akpınar (2003) “Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul Okulları Örneği” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Bilgi toplumunun bir gereği olarak öğretmen adaylarının bilişim teknolojilerini kullanabilme yeterliğine sahip olmaları gerekir. Okullar teknolojik olarak donatılmalı ve mevcut donanımlar güncelleştirilmelidir. Öğretmenlerin mesleklerine başladıktan sonra da kısa süreli hizmet içi eğitimlere alınmaları ve en azından bilişim teknolojilerini temel seviyede kullanabilme yeterliğine sahip olmaları gerekir. Eğitim yazılımlarında yaşanan sıkıntılar, yerli yazılıcılığın teşvik edilmesi gereği ortaya koymaktadır. Okul yöneticileri öğretmenlerin yeniliklerden haberdar olması ve takip edebilmeleri için gerekli çalışmaları titizlikle yürütmelidir. Okulunda bilişim araçları bulunmayan öğretmenlerin

bu yeterliklere sahip olması oldukça güç görülmektedir. Bu yüzden okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerine uyum ve kullanım konusunda bilgilendirilmeleri gerekli görülmektedir.

Can (2003) “Bolu ortaöğretim okulları yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlilikleri” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Yöneticiler okullarda bilişim teknolojilerinin kullanımı konusunda olumlu görüş bildirmektedirler. Eğitim-öğretim işleri, büro işleri vb. gibi işlerde bilişim teknolojilerinin kendilerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanmada yeterliklerinin artması gerektiği ve okulların daha fazla bilişim teknolojisi araçlarıyla donatılması gerektiği üzerinde durmuşlardır.

Girginer ve Özkul (2004) “Uzaktan eğitimde teknoloji seçimi” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmışlardır.

Uzaktan eğitim (UE) kurumları, farklı coğrafi uzaklıklardaki öğrencilerine eğitim verebilmek için doğru teknolojik seçimi yapmak zorundadırlar. Teknolojilerin eğitim kurumlarında etkin kullanılması, doğru teknolojilerin seçimi ve başarılı bir planlamaya bağlıdır. Yeterli planlamaya sahip olmadan bilişim teknolojileri araçlarını kullanmak istenilen faydayı sağlayamayacaktır. Bu yüzden eğitim kurumlarının bünyelerinde yeterli bilişim teknolojilerini bulundurmasının yanı sıra, bu teknolojiyi kullanacak planlama, yeterlik ve öngörüye sahip olması gereklidir.

Oral (2004) “Öğretmen adaylarının internet kullanma durumları” adlı araştırmasında öğretmen adaylarının internete yönelik tutumları ile interneti kullanma amaçlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Elde edilen bazı önemli bulgular şöyle özetlenmiştir:

Öğretmen adayları interneti sosyal etkileşim dışında etkin olarak kullanmaktadırlar. Özellikle araştırma yapmak ve öğretim materyallerine ulaşmak için öğretmen adayları interneti sıkça kullanmaktadırlar. Bu yüzden internette Türkçe sanal kütüphane ve bilgi kaynaklarının artırılması gerekmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal yönlerini geliştirecek internet sitelerinin ve forumların hızla artırılması gerekmektedir.

Kula ve Erdem (2005) “Öğretimsel bilgisayar oyunlarının temel aritmetik işlem becerilerinin gelişimine etkisi” adlı araştırmalarında bilgisayar oyunlarının öğrenciler üzerinde motive edici özelliği olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğrenci seviyelerine uygun bilgisayar yazılımları kullanmak, onların derse ve okula bakışlarında olumlu etki yapmaktadır.

Torkul, Sezer ve Över (2005) “İnternet destekli öğretim sistemlerinde bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi” adlı araştırmalarında bilişim gereksinimlerinin belirlenmesinin, bilişim sistemlerinin geliştirilmesinde çok önemli olduğu bilgisine ulaşmışlardır.

Kayabaşı (2005) “Sanal gerçeklik ve eğitim amaçlı kullanılması” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Sanal gerçekliğin eğitim kurumlarında kullanımının artması, öğrencilerin günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri olayları, gerçek ortamlarına yakın olarak zarar görmeden yaşamalarına imkan sağlayacaktır. Sanal gerçeklik henüz okullarda yaygın olarak kullanılmamakla birlikte, bazı okul yöneticileri bu teknolojileri okullarına getirerek, öğrencileri toplum yaşamına daha iyi hazırlamayı amaçlamaktadır.

Alkan Genç ve Tekedere (2006) “Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimde kullanımı için alt yapı ihtiyaçları ve yeni iletişim teknolojileri” adlı araştırmalarında

gelişmiş teknolojilerin okullara girmesinin ve okullarda multimedya kullanımının artmasının, teknik olarak bilgisayarların geliştirilmesi gerekliliğini doğurduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Kirman (2005) “Teknoloji değişimi” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Eğitimde teknoloji kullanımı temel amaç olmamalıdır. Eğitimle temel beceriler geliştirilmeli, teknoloji kullanımı eğitim sisteminin amaçlarını gerçekleştirme konusunda uyumlu olmalıdır. Dezavantajlı grupların teknoloji kullanımıyla mevcut eşitsizlikleri azaltmaya yönelik kullanılması öne çıkartılmalıdır. Ulusal lisanslama programlar geliştirilmeli ve ihtiyaca uygun ürünler ortaya konulmalıdır. Öğretmenlerin bilgisayar becerileri geliştirilmelidir. Öğrencilerin bilgisayar kullanmada öğretmenlerden ve okul yönetiminden daha ileride olması, eğitim sorunlarına yol açmaktadır.

Demiraslan ve Koçak-Usluel (2005) “Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme öğretme sürecine entegrasyonunda öğretmenlerin durumu” adlı araştırmalarında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Öğretmenlerin çoğu bilgisayar kullanabilmektedir ve eğitim cd’lerini öğretim aracı olarak derslerine getirmeye başlamışlardır. Ancak yine de bilişim teknolojilerini pedagojik anlamda etkin olarak kullanmamaktadırlar. Bu sorunun öğretmenlere verilecek hizmet içi eğitimlerle ve okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini okullara getirme ve kullanma konusunda yeterli duruma getirilmesiyle aşılacağı düşünülmektedir.

Köksal (2005) “İnternet kullanımı ve okul projeleri” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Gerçekleştirilen projeler öğrencilerin teknolojiyi kullanma konusunda ne kadar istekli, başarılı ve de yaratıcı olduklarını gözler önüne sermektedir. Öğretmenlerin sadece lider, yönlendirici ve danışman olarak görev yaptığı bu çalışmalarda projenin araştırma bölümünün büyük bir kısmı ve de değerlendirmesi internet üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Toprakçı (2005) “Türkiye’deki okul yöneticisi ve öğretmenlerin evlerindeki bilgisayar mesleki amaçlı kullanım profilleri” adlı araştırmasında aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır:

Genel olarak öğretmen ve müdürlerin evlerindeki bilgisayar mesleki amaçlı kullanma oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Öğretmen ve müdürlerin “Mesleki amaçlı kullanım profili”nde sonuncu sıralarda gelmelerine rağmen internet ve e-posta’nın diğer program ve uygulamalara oranla bu kadar yüksek bir yüzdeliğe sahip olmaları ve ilk sıralarda gelmeleri dikkat çekici bir sonuç olarak gözükmektedir. Eğer internet, kopya etme mantıklı kullanılıyorsa, öğretmen veya müdürün yaratıcılığına zarar verebilir.

Özetle ilgili araştırmalarda genel olarak öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma becerileri ele alınmış ve eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanılması üzerine görüşler bildirilmiştir. Yöneticilerin bilişim teknolojilerini kullanmalarının ve bu konuda öğretmen ve öğrencilere rehberlik yapmalarının okuldaki bilişim teknolojisi araçlarının temini ve kullanımını artırdığı araştırma sonuçlarında ulaşılan sonuçlardandır. Okul yöneticileri ve öğretmenler genel olarak okulda bilişim teknolojilerini kullanmada olumlu görüş bildirmektedirler. Ancak araştırma sonuçları okul yöneticisi ve öğretmenlerin bilgisayar kullanma becerilerinin artırılması ve okulların bilişim teknolojisi araçlarıyla donatılması gerektiğini göstermektedir.

Eğitimin kalitesinin artmasında daha fazla teknolojiden yararlanılması ve özellikle pedagojik anlamda bilişim teknolojilerinden etkin olarak faydalanmak gerekmektedir. Araştırmalar bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi ve okuldaki bilişim teknolojisi araçlarının kullanımı için gerekli teknik altyapı ve güncellemelerin düzenli olarak yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, verilerin toplanmasına ve analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olan şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2006: 77). Tarama araştırmalarının amacı genellikle araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmaktır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evreni, Tokat ili merkez ilçe ve diğer ilçelerdeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan 195 ilköğretim okulu müdürü ve 406 müdür yardımcısından oluşmaktadır. Araştırmada Tokat ilinde görev yapan ilköğretim okulu müdürleri ve müdür yardımcılarını evreninin tamamı üzerinde çalışılmıştır

3.2.1. Çalışma Evreni

Tablo 3.2.1'de çalışma evreninde yer alan okullara ilişkin sayısal dağılım verilmiştir.

Tablo 3.2.1.1. Okul Yöneticilerinin Mevcut Durumu

SIRA	İLÇE	MÜDÜR	MÜDÜR BAŞYARDIMCISI	MÜDÜR YARDIMCISI
1	ALMUS	4	2	5
2	ARTOVA	2	1	2
3	BAŞÇİFTLİK	2	0	2
4	ERBAA	33	9	57
5	MERKEZ	62	15	120
6	NİKSAR	25	8	33
7	PAZAR	5	1	7

8	REŞADİYE	8	3	11
9	SULUSARAY	3	0	2
10	TURHAL	30	9	58
11	YEŞİLYURT	3	1	4
12	ZİLE	18	8	48
TOPLAM		195	57	349
OKUL YÖNETİCİLERİ TOPLAM				601

Kaynak: Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2007.

Anketin okul yöneticilerine ulaşması için www.tokatab.gen.tr/anket adresli bir web sitesi kurulmuştur. Site web adresi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Microsoft Outlook resmi yazışma yöntemi ile okullara ulaştırılmış ve okul yöneticilerinin ilgili siteye girerek ankete katılmaları sağlanmıştır. İnternet yoluyla ulaşılamayan okul yöneticilerine ise anket elden dağıtılmıştır. İlköğretim okulu müdürlerine 195 anket dağıtılmış, 135 tanesi dönmüştür. Yanlış doldurulan anketlerin yeniden doldurulması sağlanmıştır. Böylece anketlerin tamamına yakını değerlendirilmeye alınmıştır. Müdür yardımcılarında 406 anket dağıtılmış, 285 tanesi geri dönmüştür. 10 tanesi yanlış doldurulduğu için değerlendirilmeye alınmamıştır. Böylece 410 anket üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Aşağıda dağıtılan anketlerin sayısal dağılımı görülmektedir:

Tablo 3.2.1.2. Anketlerin Sayısal Verileri

Anket verilenler	Okul Müdürü	Müdür Yardımcısı	Toplam
Dağıtılan Anket	195	406	601
Geri Dönen Anket	135	285	420
Değerlendirilen Anket	135	275	410
Yüzde (%)	69,23	67,73	68,22

3.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada araştırmanın amaçlarına bağlı olarak, literatür taraması yapılmıştır. Bilişim teknolojileri ve okul yönetimi üzerine yerli ve yabancı kaynaklar taranmıştır. Verilerin toplanması için bir anket geliştirilmiştir ve uzman görüşleri alınarak son şekli verilmiştir. Anket onayı alındıktan sonra bir web sitesi hazırlanmış ve anket soruları buraya yüklenmiştir. Sitenin adresi okullara resmi İl Milli Eğitim Müdürlüğü resmi yazısı ile gönderilerek anketin okul yöneticileri tarafından doldurulması sağlanmıştır. İnterneti olmayan okullara ise anket elden ulaştırılmıştır.

3.4. Araç Geliştirme ve Geçerlik alışmaları

Araştırmada okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımlarını belirleyebilmek için ilköğretim okulu yöneticilerine uygulanmak üzere bir anket geliştirilmiştir. Anket geliştirilmesinde öncelikle köy, kasaba, ilçe ve ilde bulunan birer ilköğretim okulundaki okul yöneticileriyle görüşülerek ön çalışma yapılmıştır. Daha sonra literatür taraması yapılarak anket soru havuzu oluşturulmuştur ve sonra uzman görüşüne sunulmuştur. İlgili düzeltmelerden sonra anlam ve cümle yapıları için Türkçe öğretmenlerine de gösterilmiş ve ankete son şekli verilerek İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden onay alınmıştır.

Araştırmacı tarafından geliştirilen anket, geçerlik kanıtı toplayabilmek için uzman görüşüne sunulmuş; 4 profesör, 2 doçent, 12 yardımcı doçent, 6 araştırma görevlisi ve 1 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 23 kişiden uzman görüşü alınabilmiştir. Anketin ilk şeklinde 78 madde varken uzman görüşleri doğrultusunda üzerinde çalışılan anket, 53 maddeye düşürülmüştür.

Anketin doldurulması için bir web sitesi hazırlanmış ve katılımcıların tamamına yakını bu siteye girerek anketi internet üzerinden doldurmuşlardır.

3.5. Araştırma İzni ve Uygulama

“Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri Anketi”nin ilköğretim okul yöneticilerine uygulanması için Tokat Milli Eğitim Müdürlüğü ile yazılmış ve gerekli izin alındıktan sonra, hemen uygulamaya geçilmiştir.

Anketler, ilköğretim okulu yöneticilerine dağıtılması için sanal ortam düşünülmüştür. Bunun için internet sitesi oluşturulmuş, web sitesinin adresi İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün resmi yazışmalarında kullandığı Microsoft Outlook programı ile okullara gönderilmiştir. İnterneti olmayan okullara anket elden ulaştırılmıştır Okul müdürlerine verilen anket; okul yöneticilerinin kişisel bilgilerinden oluşan birinci bölüm; okul hakkında bilgilerden oluşan ikinci bölüm; okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlemesi amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen üçüncü bölüm olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. Anketin okullara resmi yazıyla ve öneminin belirtilerek gönderilmesi, uygulamadaki sorunları en aza indirmiştir.

Tablo 3.5.1. Dağıtılan Ankete İlişkin Veriler

Anket verilenler	Okul Müdürü	Müdür Yardımcısı	Toplam
Dağıtılan Anket	195	406	601
Geri Dönen Anket	135	285	420
Değerlendirilen Anket	135	275	410
Yüzde (%)	69,23	67,73	68,22

Anketler toplandıktan sonra veriler analiz edilmiş, okul yöneticilerinin anket maddelerine verdikleri cevaplar SPSS programına girilerek okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

3.6. Güvenirlik Kanıtları

Anketin alfa güvenirlik katsayısı α : .95 bulunmuştur. Anketin iç tutarlılığının $>.9$ olması Murphy ve Davidshoper'a göre (yunus.hacettepe.edu.tr, 2008) yüksek güvenirlik olarak yorumlanmaktadır. Anketin geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuştur.

3.7. Verilerin Analizi

Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla kullanılan anket ile elde edilen ortalamaların sözlü ifade haline dönüştürülmesi için aralık değerleri hesaplanmıştır ($5-1=4$ $5/4=0.80$). Bu değer en küçük değerden başlanarak eklenmiş ve sözel anlatıma dönüştürülmüştür. Anketin puanlama biçimi ve puan aralıkları aşağıda verilmiştir.

Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşlerini

Derecelendirme

Yeterlik Düzeyi	Derece	$\bar{x}$
Her zaman	5	4,20–5,00
Sıklıkla	4	3,40–4,19
Orta Düzeyde	3	2,60–3,39
Çok az	2	1,80–2,59
Hiç	1	1,00–1,79

Anketi cevaplayacakların görüşleri, Her zaman (5), Sıklıkla (4), Orta Düzeyde (3), Çok Az (2), Hiç (1) katılma dereceleriyle ölçülecek şekilde düzenlenmiştir. Bu düzenekte (1) = 1.00–1.79, (2)= 1.80–2.59, (3)= 2.60–3.39, (4)= 3.40–4.19 ve (5)= 4.20–5.00 puan aralığında tanımlanmıştır

Anketin bir ve ikinci bölümünde yer alan kişisel bilgilere ilişkin bütün bilgilerin frekans (f) ve yüzde dağılımları (%) alınmış ve tabloya dönüştürülmüştür. Bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin puanlarının frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve x^2 'leri alındı. Bağımsız değişkenlere göre ortalamalar arasında fark olup olmadığı, uygun olduğu duruma göre t testi ve varyans analiziyle ölçülmüştür. Farkın kaynağına ise scheffe ve mann witney u testleri ile bakılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde okul yöneticilerine uygulanan “Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri Anketi”nin verileri istatistiksel çözümleme teknikleri ile analiz edilmekte ve her alt probleme ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde verilerek yorumlanmaktadır.

4.1. Araştırmanın Demografik Verileri

Tablo 4.1.1’de okul yöneticiliğine atanma biçimine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.1. Katılımcıların Okul Yöneticiliğine Atanma Biçimleri

Atanma Biçimleri	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Atanmadan Önce Müdür Yardımcılığı Yaptım	161	39,27
Doğrudan Müdür Olarak Atandım	44	10,73
Sınavla Atandım	67	16,34
Diğer	138	33,66
Toplam	410	100

Tablo 4.1.1’e göre; atanmadan önce müdür yardımcılığı yapanlar % 39,27, müdür olarak atananlar % 10,73, sınavla atananlar % 16,34 ve diğer seçeneğindeki okul yöneticileri % 33,66 oranına sahiptir. Tabloya göre okul yöneticilerinin çoğunlukla müdür olmadan önce müdür yardımcılığı yaptıkları anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılanların yaklaşık % 40’ı okul müdürü olmadan önce yöneticilik yapmıştır. Bu sonuç

okul müdürlerinin müdür olmadan önce okul yöneticiliği tecrübe ve bilgisine sahip olduklarını ve okul müdürlüğü görevine çoğunlukla kademeli olarak geldiklerini göstermektedir.

Tablo 4.1.2’de katılımcıların müdür yardımcılığı görev sürelerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.2. Katılımcıların Müdür Yardımcılığı Görev Süreleri

Müdür Yardımcılığı Görev Süresi	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Müdür Yardımcılığı Yapmadım.	132	32,20
1-5 Yıl	194	47,31
6-10 Yıl	54	13,17
11-15 Yıl	22	5,37
16 Yıl ve Üstü	8	1,95
Toplam	410	100

Tablo 4.1.2 incelendiğinde, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun 1-5 yıl arasında müdür yardımcılığı yaptığı anlaşılmaktadır. Müdür yardımcılığı çoğunlukla 5 yıl görev yaptıktan sonra ya okul müdürlüğüne geçmekte ya da bu görevi bırakmaktadırlar.

Tablo 4.1.3’de katılımcıların okul müdürlüğündeki görev sürelerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.3 incelendiğinde, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun okul müdürlüğü yapmamış olduğu anlaşılmaktadır. Müdür yardımcılarının % 48,53’ü okul müdürlüğüne geçememekte ya da kendi istekleriyle geçmemektedirler.

Tablo 4.1.3. Katılımcıların Okul Müdürlüğü Görev Süreleri

Okul Müdürlüğü Görev Süresi	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Okul Müdürlüğü Yapmadım	199	48,53
1-5 Yıl.	124	30,25
6-10 Yıl	36	8,79
11-15 Yıl	27	6,58
16 Yıl ve Üstü	24	5,85
Toplam	410	100

Tablo 4.1.4’de katılımcıların atanmadan önceki branşlarına ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.4. Katılımcıların Atanmadan Önceki Branşları

Branş Durumları	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Sınıf Öğr.	296	72,2
Branş Öğr.	114	27,8
Toplam	410	100

Tablo 4.1.4 incelendiğinde, okul yöneticilerinin % 72,2’sinin sınıf öğretmeni, %27,8’inin branş öğretmeni olduğu anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenleri okul yöneticiliğini branş öğretmenlerine göre daha fazla tercih etmektedirler. Bu sonucun

çıkmasında özellikle köy okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin kendi okullarında yöneticilik yapmalarının etkisinin olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.1.5’de katılımcıların mezun oldukları okullara ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.5. Katılımcıların Mezun Oldukları Okullar

Mezun Oldukları Okul	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Eğitim Fakültesi	222	54,15
Fen Edebiyat Fakültesi	20	4,88
Diğer	168	40,97
Toplam	410	100

Tablo 4.1.5’e göre katılımcıların % 54,15’i eğitim fakültesi, % 4,88’i fen edebiyat fakültesi, %40,97’si ise diğer seçeneğinde olduğu görülmektedir. Okul yöneticilerinin yaklaşık %55’i eğitim fakültesi mezunudur. Bu durum eğitim fakültesi mezunlarının çoğunlukta olduğunu ve eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin okul yöneticiliği alanında görev yapma isteklerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.1.6.’da katılımcıların eğitim düzeylerine ilişkin dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.6’ya göre; katılımcıların sadece % 1,95’i yüksek lisans düzeyinde eğitim almışlardır. Öğretmenler arasında yüksek lisans yapma oranı oldukça düşüktür ve okul yöneticilerinin yaklaşık %24’ü önlisans mezunudur.

Tablo 4.1.6. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri

Eğitim Düzeyleri	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Önlisans	97	23,65
Lisans	281	68,55
Yüksek Lisans	8	1,95
Diğer	24	5,85
Toplam	410	100

Tablo 4.1.7’de katılımcıların bir günde ortalama bilgisayar kullanma sürelerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.7. Katılımcıların Bir Günde Ortalama Bilgisayar Kullanma Süreleri

Bilgisayar Kullanma Süreleri	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	0,49
0–30 Dakika	13	3,17
31–60 Dakika	37	9,02
61–119 Dakika	17	4,15
120 Dakika ve Üstü	341	83,17
Toplam	410	100

Tablo 4.1.7 incelendiğinde katılımcıların % 83,17'sinin günde ortalama 120 dakika ve üzerinde bilgisayar kullandıkları görülmektedir. Değişen eğitim gereksinimleri ve okullardaki bilişim teknolojisi araçlarının sayısının artması, okul yöneticilerinin özellikle bilgisayar kullanma becerilerinin ve sürelerinin artmasına neden olmaktadır. Okul yöneticileri eğitimin her alanında bilgisayarı etkin olarak kullanma ihtiyacı hissetmektedirler. Son yıllarda kurum içi yazışmalar, bazı eğitim-öğretim işlemlerin internet ortamında yapılmaya başlanması gibi nedenler okul yöneticilerini daha fazla bilişim teknolojisi araçlarını kullanmaya zorlamış ve buna paralel olarak da okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma süreleri ve yeterlikleri artmıştır.

Tablo 4.1.8'de katılımcıların bir günde ortalama internet kullanma sürelerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.8. Katılımcıların Bir Günde Ortalama İnternet Kullanma Süreleri

İnternet Kullanma Süreleri	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Hiç	17	4,15
0-30 Dakika	35	8,54
31-60 Dakika	121	29,51
61-119 Dakika	29	7,07
120 Dakika ve Üstü	208	50,73
Toplam	410	100

Tablo 4.1.8 'e göre katılımcıların % 50,73'ü günde ortalama 120 dakika ve üzerinde internet kullanmaktadırlar. Bilişim teknolojisi araçları okullarda hızla artmakta ve yaygın olarak da kullanılmaktadır. Bu bilişim teknolojilerinin ilk sırasında da kuşkusuz bilgisayar ve internet gelmektedir. İnternet okulların büyük çoğunluğunda kesintisiz olarak bulunmakta ve kullanılmaktadır. Okul yöneticileri farklı eğitim uygulamalarını takip etme, okullarının tanıtımını yapma, kurum içi yazışmaları yapma, Milli Eğitim Bakanlığı'nın İLSİS sisteminde okul yöneticilerinin yapması gereken işlemlerin yapılması ve takibi gibi işlemlerde sıkça internetten faydalanmaktadırlar.

Tablo 4.1.9'da katılımcıların görev yaptıkları yerleşim yerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.9. Katılımcıların Görev Yaptıkları Yerleşim Yeri

Okulun Yeri	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
İl Merkezi	100	24,4
İlçe Merkezi	139	33,9
Kasaba	85	20,7
Köy	86	21
Toplam	410	100

Tablo 4.1.9 'a göre katılımcıların % 24,4'ü il merkezinde, % 33,9'u ilçe merkezinde, % 20,7'si kasabada, % 21'i de köyde görev yapmaktadırlar. Katılımcılar % 33,9 ilçe merkezlerinde görev yapmaktadırlar ve okul yöneticilerinin çoğunluğu (% 58,3) merkezi okullarda çalışmaktadırlar.

Tablo 4.1.10'da katılımcıların görev yaptıkları okulların öğrenci sayılarına ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.10. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okulların Öğrenci Sayıları

Okulun Öğrenci Sayısı	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
0-500	277	67,6
501-1000	102	24,8
1001 ve Üstü	31	7,6
Toplam	410	100

Tablo 4.1.10 'a göre okulların % 67,6'sı 0-500, % 24,8'i 501-1000, %7,6'sı 1001 ve üstü öğrenci sayısına sahip olduğu görülmektedir. Okul yöneticileri çoğunlukla (yaklaşık % 70) 0-500 arasında öğrencisi olan okullarda görev yapmaktadırlar.

Tablo 4.1.11'de katılımcıların görev yaptıkları okullarda internet bağlantısı durumuna ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.11. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okullarda İnternet Bağlantısı Durumu

Okulun İnternet Bağlantısı	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Yok	23	5,6
Var	387	94,4
Toplam	410	100

Tablo 4.1.11 incelendiğinde okulların % 5,6'sında internet bağlantısının bulunmadığı, % 94,4'ünün internet bağlantısının olduğu görülmektedir. Değişen ve gelişen dünyadaki eğitim standartlarına yetişmek ve okullarımızı çağdaş kurumlar haline dönüştürmek için en önemli bilişim teknolojisi araçlarından olan internetin okullara bir an önce girmesi gerekmektedir. Mevcut durumda bu büyük oranda (yaklaşık % 95) başarılıdır. Ancak bu şekilde okullar dış dünya ile sürekli iletişim halinde olabilecek, yenilikleri düzenli olarak takip edebileceklerdir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda bir çok işlemin İLSİS sistemi üzerinden yapılmaya başlanması da okullarda internet bağlantısının olmasını zorunlu kılmaktadır.

Tablo 4.1.12'de katılımcıların görev yaptıkları okullardaki bilgisayar öğretmeni durumuna ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.

Tablo 4.1.12. Katılımcıların Görev Yaptıkları Okullarda Bilgisayar Öğretmeni Durumu

Okulun Bilgisayar Öğretmeni	Okul Yöneticileri (f)	Yüzde (%)
Yok	303	73,9
Var	107	26,1
Toplam	410	100

Tablo 4.1.12'ye göre okulların % 73,9'unda bilgisayar öğretmeni bulunmamakta, % 26,1'inde bilgisayar öğretmeni bulunmaktadır. Okullardaki bilişim teknolojisi araçlarının kullanımının öğrenilmesinde, bu araçların düzenli bakımlarının yapılmasında ve arızalarının tespit edilmesinde, okulun dış dünyaya açılmasında çok önemli işlevi olan okul web sitelerinin yapılmasında, öğrencilere temel bilgisayar okur-yazarlığının kazandırılması gibi işlemlerde okulda bu konuda yeterli bilgi ve deneyime sahip olan bilgisayar öğretmenlerinin bulunması oldukça önemlidir. Tablo 3.3.12'den

anlaşıldığı gibi okulların sadece % 26,1'inde bilgisayar öğretmeni bulunmaktadır. Bu durum okulda bulunan bilişim teknolojisi araçlarından yeterince faydalanılamaması ve bilişim gereksinimlerinin doğru olarak tespit edilememesi sonucunu doğurmaktadır. Okullarda yanlış seçimden kaynaklanan atıl durumda bilişim teknolojisi araçları bulunmaktadır. Bu nedenlerle okullarda bilgisayar öğretmenin olması bilişim teknolojisi araçlarıyla desteklenen eğitim-öğretimin aksamadan ve çağdaş olarak devam etmesi açısından önemli görülmektedir.

Aşağıda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin bağımsız değişkenlere göre farklılaşması yer almaktadır.

4.2.1. Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri

Aşağıda “okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenen birinci alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 4.2.1. Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri

NO	OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		- x	X ²	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Bilişim teknolojilerinin ..... kullanımı;														
1	M1	116	28,3	5	1,2	267	65,1	22	5,4	-	-	3.524	421.746*	.000
2	M2	206	50,2	109	26,6	68	16,6	18	4,4	9	2,2	4.182	313.732*	.000
3	M3	122	29,8	169	41,2	93	22,7	23	5,6	3	,7	3.936	231.854*	.000
4	M4	86	21,0	173	42,2	120	29,3	30	7,3	1	,2	3.763	231.780*	.000
5	M5	108	26,3	149	36,3	127	31,0	18	4,4	8	2,0	3.807	204.415*	.000
6	M6	93	22,7	141	34,4	119	29,0	43	10,5	14	3,4	3.624	135.561*	.000
7	M7	37	9,0	27	6,6	29	7,1	82	20,0	235	57,3	1.900	381.317*	.000
8	M8	54	13,2	94	22,9	130	31,7	111	27,1	21	5,1	3.119	95.049*	.000
9	M9	46	11,2	55	13,4	96	23,4	102	24,9	111	27,1	2.568	42.220*	.000

*p < 0,05

Tablo 4.2.1 Devam

10	M10	79	19,3	101	24,6	143	34,9	69	16,8	18	4,4	3.375	101.902*	.000
11	M11	50	12,2	79	19,3	93	22,7	101	24,6	87	21,2	2.765	18.780*	.001
12	M12	192	46,8	138	33,7	48	11,7	29	7,1	3	,7	4.187	310.268*	.000
13	M13	262	63,9	87	21,2	18	4,4	24	5,9	19	4,6	4.339	534.805*	.000
14	M14	279	68,0	64	15,6	31	7,6	24	5,9	12	2,9	4.400	609.732*	.000
15	M15	214	52,2	88	21,5	59	14,4	32	7,8	17	4,1	4.097	301.390*	.000
16	M16	292	71,2	62	15,1	26	6,3	11	2,7	19	4,6	4.456	690.805*	.000
17	M17	154	37,6	94	22,9	87	21,2	38	9,3	37	9,0	3.707	113.585*	.000
18	M18	207	50,5	86	21,0	73	17,8	31	7,6	13	3,2	4.080	281.512*	.000
19	M19	134	32,7	71	17,3	88	21,5	70	17,1	47	11,5	3.426	51.585*	.000
20	M20	120	29,3	55	13,4	74	18,0	92	22,4	69	16,8	3.158	30.561*	.000
21	M21	188	45,9	82	20,0	65	15,9	62	15,1	13	3,2	3.902	203.488*	.000
22	M22	55	13,4	33	8,0	39	9,5	108	26,3	175	42,7	2.231	174.439*	.000
23	M23	294	71,7	52	12,7	31	7,6	11	2,7	22	5,4	4.426	696.171*	.000
24	M24	283	69,0	66	16,1	24	5,9	22	5,4	15	3,7	4.414	635.488*	.000
25	M25	239	58,3	76	18,5	30	7,3	42	10,2	23	5,6	4.136	395.976*	.000
26	M26	239	58,3	79	19,3	71	17,3	21	5,1	-	-	4.307	261.649*	.000
27	M27	126	30,7	126	30,7	104	25,4	43	10,5	11	2,7	3.763	133.146*	.000
28	M28	195	47,6	111	27,1	80	19,5	16	3,9	8	2,0	4.143	285.927*	.000
29	M29	268	65,4	92	22,4	33	8,0	11	2,7	6	1,5	4.475	584.317*	.000
30	M30	225	53,7	78	19,0	42	10,2	30	7,3	25	6,1	4.141	377.780*	.000
31	M31	207	50,5	93	22,7	39	9,5	21	5,1	50	12,2	3.941	272.439*	.000
32	M32	120	29,3	83	20,2	100	24,4	58	14,1	49	12,0	3.407	41.878*	.000
33	M33	229	55,9	94	22,9	41	10,0	30	7,3	16	3,9	4.195	371.878*	.000
34	M34	216	52,7	77	18,8	56	13,7	31	7,6	30	7,3	4.019	292.220*	.000
35	M35	264	64,4	81	19,8	34	8,3	22	5,4	9	2,2	4.387	540.951*	.000
36	M36	65	15,9	64	15,6	39	9,5	41	10,0	201	49,0	2.392	223.220*	.000

*p < 0,05

Tablo 4.2.1. Devam

37	M37	312	76,1	74	18,0	9	2,2	10	2,4	5	1,2	4,653	846,415*	,000
38	M38	123	30,0	113	27,6	107	26,1	50	12,2	17	4,1	3,670	103,854*	,000
39	M39	112	27,3	68	16,6	33	8,0	16	3,9	181	44,1	2,790	215,293*	,000
40	M40	192	46,8	118	28,8	53	12,9	22	5,4	25	6,1	4,048	257,146*	,000
41	M41	91	22,2	48	11,7	25	6,1	44	10,7	202	49,3	2,468	247,927*	,000
42	M42	272	66,3	76	18,5	38	9,3	13	3,2	11	2,7	4,426	583,829*	,000
43	M43	191	46,6	114	27,8	59	14,4	34	8,3	12	2,9	4,068	251,683*	,000
44	M44	193	47,1	106	25,9	66	16,1	26	6,3	19	4,6	4,043	247,049*	,000
45	M45	78	19,0	69	16,8	100	24,4	68	16,6	95	23,2	2,919	10,659*	,031
46	M46	281	68,5	85	20,7	26	6,3	9	2,2	9	2,2	4,512	651,268*	,000
47	M47	101	24,6	69	16,8	77	18,8	48	11,7	115	28,0	2,982	34,146*	,000
48	M48	256	62,4	41	10,0	45	11,0	19	4,6	49	12,0	4,063	468,098*	,000
49	M49	110	26,8	67	16,3	74	18,0	50	12,2	109	26,6	3,046	34,463*	,000
50	M50	134	32,7	86	21,0	85	20,7	44	10,7	61	14,9	3,458	56,268*	,000
51	M51	81	19,8	53	12,9	45	11,0	61	14,9	170	41,5	2,546	126,780*	,000
52	M52	238	58,0	73	17,8	55	13,4	18	4,4	26	6,3	4,168	394,854*	,000
53	M53	81	19,8	73	17,8	83	20,2	60	14,6	113	27,6	2,875	18,634*	,001

*p < 0,05

Tablo 4.2.1 incelendiğinde okul yöneticileri;

M1.“Eğitim-öğretim programlarının tanıtımında”, ağırlıklı olarak $\bar{x} = 3.524$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 421.746$, *p < 0,05) anlamlı bulunması, okul yöneticilerin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerin bilişim teknolojilerini eğitim-öğretim programlarının tanıtımında kullanımını faydalı buldukları düşünülebilir. Bu durum, program tanıtımında sunu kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M2. “Sınıflara göre ders programının yapılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.182$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 313.732$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Elde edilen bulgu, okul yöneticilerinin sınıflara göre ders programının yapılmasında bilişim teknolojilerini kullanımını faydalı bulduklarını düşündürmektedir. Bu durum, ders programlarının yapılmasında paket program kullanımının yaygın olması ve ders programlarının kayıt edilmesi ile ilişkilendirilebilir.

M3.“ Rehberlik etkinliklerinin yapılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.936$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 231.854$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin rehberlik etkinliklerinin yapılmasında bilişim teknolojilerini faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, rehberlik etkinliklerinde kayıtları tutmaları, paket programların kullanmaları, internet aracılığı ile farklı bilgi ve belgelerin temin edilmesi ile ilişkilendirilebilir.

M4. “Ders dışı eğitim çalışmalarında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.763$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 231.780$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Buradan okul yöneticilerinin ders dışı eğitim çalışmalarında bilişim teknolojilerini faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, ders dışı eğitim çalışmalarında multimedya, sunu hazırlama, projeksiyon ve internet kullanımı ile ilişkilendirilebilir.

M5. “Proje hazırlama, yürütme, değerlendirme çalışmalarında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.807$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını

belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 204.415$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin proje hazırlama, yürütme, değerlendirme çalışmalarında bilişim teknolojilerini faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, proje hakkında bilgi toplama, projelerin bilgisayarda yazılarak kayıt edilmesi çalışmalarında bilişim teknolojilerinin kullanımı ile ilişkilendirilebilir.

M6. “Kulüp ve sosyal etkinliklerde multimedya kullanımında (ses, görüntü vb.)”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.624$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 135.561$, $p * < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu, okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini kulüp ve sosyal etkinliklerde multimedya kullanımında faydalı bulduklarını düşündürmektedir. Bu durum, kulüp ve sosyal etkinliklerde sunu kullanımı, multimedya araçlarından faydalanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M7. “Okuldaki sınavların optik formlarla yapılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=1.900$ ortalama ile “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 381.317$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini okuldaki sınavların optik formlarla yapılmasında bilişim teknolojilerinin kullanımına olumlu bakmadıklarını düşündürmektedir. Bu durum, okuldaki sınavların optik formlarla yapılmasında, paket program ve optik okuyucu temininin pahalı olması, okul yöneticilerinin gelişmiş optik cihazları kullanmadaki bilgi ve beceri eksiklikleri ile ilişkilendirilebilir.

M8. “Öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurmalarında (mail grupları, web siteleri...)”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.119$ ortalama ile “orta düzeyde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 95.049$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Buradan okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurmalarında kullanmada çok fazla faydalı bulmadıkları söylenebilir. Bu durum, öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurmalarında interneti etkin kullanmamaları, forum sitelerinin ve öğretmenlerin okul dışında internet kullanımlarının yetersizliği ile ilişkilendirilebilir.

M9. “Öğrenci etkinliklerinden veli, okul çevresini haberdar etmede”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2.568$ ortalama ile “çok az”, düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 42.220$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerini öğrenci etkinliklerinden veli, okul çevresini haberdar etmek için kullanımına olumlu yaklaşmamaktadırlar. Bu durum, öğrenci velilerinin birçoğunun evinde internet bulunmaması, okul yöneticilerinin bu iş için yeterince zaman ayırmamaları ile ilişkilendirilebilir. Ayrıca okul yöneticileri okul web sitelerinin kurulması ve kullanımı, veli bilgilendirme programlarının temini ve kullanımı ile ilgili yeterli donanımına sahip olmamaları da bu duruma etken olarak düşünülmektedir.

M10. “Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.375$ ortalama ile “orta düzeyde”, bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 101.902$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Elde edilen bulgu okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede

kullanmada çok fazla faydalı bulmadıkları söylenebilir. Bu durum, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede, paket program kullanım yetersizliği, ölçme ve değerlendirmenin yeterince yapılmaması ve öğrenci başarılarının yeterince kayıt altına alınmaması ile ilişkilendirilebilir.

M11. “Okulda gazete-dergi çıkarılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2.765$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 18.780$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerini okulda gazete-dergi çıkarılmasında kullanmaya olumlu yaklaşmamaktadırlar. Bu durum, okul yöneticilerinin okulda gazete-dergi çıkarılmasında bilişim teknolojilerinden yeterince yararlanmamaları ve yazım, bilgisayara kayıt işlemleri, paket program kullanımında bilgisayar kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir. Ayrıca okul yöneticilerinin sanal ortamda gazete, dergi çıkarılmasında ve internet üzerinden yayınların yapılmasında bilişim teknolojilerinden yeterince yararlanmamaları ve bu konuda yeterliklerinin az olması ile ilişkilendirilebilir.

M12. “Öğretim planlarının yapılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,187$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 310.268$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Buna göre okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğretim planlarının yapılmasında faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, okul yöneticilerinin öğretim planlarının yapılmasında internetten faydalanma, eğitim yazılımlarını CD ve DVD gibi taşınabilir hafıza ortamları aracılığı ile eğitim ortamında kullanma, bilgisayarda yazım ve kayıt işlemlerinde kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M13. “Öğrenci kayıtlarında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.339$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 534.805$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Buradan okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci kayıtlarında çok faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, öğrenci kayıtlarında; paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir. Okul kayıtlarında bilişim teknolojilerinin kullanılması okul yönetiminin işini oldukça kolaylaştırmaktadır. Öğrenci kayıtları daha kısa zamanda yapılabilmekte, veriler daha güvenilir olarak saklanabilmekte ve istenildiğinde kolaylıkla çıktı alınarak belgelendirilebilmektedir.

M14. “Öğrenci devamsızlıklarının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.400$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 609.732$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu doğrultusunda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci devamsızlıklarının tutulmasında kullanılmasını çok faydalı buldukları söylenebilir. Okul yöneticilerinin verilerin kaybolmaması ve istenildiğinde kolaylıkla ulaşılabilirliği açısından devamsızlıkların tutulmasında bilişim teknolojilerinden üst düzeyde faydalandıkları düşünülmektedir.

M15. “Öğrenci nöbet hizmetlerinin planlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.097$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 301.390$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci nöbet hizmetlerinin planlanmasında kullanımını faydalı bulduklarını düşündürmektedir. Bu durum, öğrenci nöbet hizmetlerinin planlanmasında

bilgisayar kullanmaları, çıktılarının alınarak öğretmenlere duyurmaları, bilgisayarda yazım ve kayıt işlemleri ile eski belgeler üzerinde değişiklikleri kolayca yapabilmeleri ile ilişkilendirilebilir.

M16. “Öğrenci karnelerinin hazırlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.456$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 690.805$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin öğrenci karnelerinin hazırlanmasında kullanımına çok olumlu yaklaşmaktadırlar. Öğrenci karnelerini el ile doldurmak okul yöneticilerinin küçük düzeltmelerde bile yeniden karne yazmalarına neden olmakta; zaman ve kağıt masrafına yol açmaktadır. Ayrıca karneleri bilgisayarda yazmak tertip, düzen açısından ve karnelerin sanal ortamda saklanarak sonraki senelerde öğrenci başarısını karşılaştırmak amacıyla kullanılmasında okul yöneticilerine büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Okul yöneticileri genel olarak öğrenci karnelerinin hazırlanmasında ve basılmasında paket programlar kullanmakta ve böylece çok uzun zaman alan karne işlemleri okul yönetimlerinde kısa zamanda bitirilebilmektedir. Zamanını iyi değerlendiren okul yöneticileri, eğitim-öğretim faaliyetlerine daha fazla zaman ayırabilmekte ve eğitimin kalitesi de buna paralel olarak artmaktadır.

M17. “Öğrenci dosyalarının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.707$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 113.585$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu ile okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci dosyalarının tutulmasında kullanımını faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, öğrenci dosyalarının tutulmasında; bilgisayar

ve paket program kullanmaları ve ilişkilendirilebilir. Öğrenci dosyalarını bilgisayarda ya da hafıza ortamlarında saklamak, gerekli durumlarda bu bilgilere ulaşmak için son derece önemlidir. Öğrenci başarılarının takip edilmesinde, sağlık ve izin işlemlerinin takibinde ve rehberlik faaliyetlerinin etkin ve düzenli olarak yürütülmesinde öğrenci dosyalarının sanal ortamda tutulması büyük kolaylıklar getirmektedir. Sanal ortamda öğrenci bilgilerini tutmak; istenildiğinde daha kısa zamanda bu bilgilere ulaşma imkanı kazandırdığı gibi çıktılarının alınarak dosyalanmasında da okul yöneticilerine kolaylık sağladığı düşünülmektedir.

M18. “Öğrencilerin ödüllendirilmesinde (belge düzenleme, değerlendirme ölçütlerinin tutulması)”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.080$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 281.512$, *p < 0,05) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin öğrencilerin ödüllendirilmesinde kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Bu durum, öğrencilerin ödüllendirilmesinde; belge düzenlenmesinde kullanmaları ile ilişkilendirilebilir. Okul yöneticileri öğrencilerin ödüllendirilmesinde başarılı öğrencilerin tespit edilmesi, öğrencilerin karşılaştırılması gibi alanlarda bilişim teknolojilerinden yararlanmaktadırlar. Öğrencilere verilecek belgelerin hazır şablonlardan yapılmasının ya da öğrencilerin ilgi düzeylerine göre bilişim teknolojisi araçları yardımıyla düzenlenmesinin, okul yöneticilerinin işini kolaylaştırırken öğrencilerinde beklentilerine daha fazla karşılık verdiği düşünülmektedir.

M19. “Öğrenci sağlık durumunun izlenmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.426$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 51.585$, *p < 0,05) anlamlı bulunması, okul

yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini öğrenci sağlık durumunun izlenmesinde faydalı buldukları düşünülebilir. Bu durum, öğrenci sağlık durumunun izlenmesinde; paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir. Okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenli ve verimli olarak devam edebilmesi için öğrenci özelliklerinin ve sağlık durumlarının sürekli gözlemlenmesi ve öğrenci problemlerinin çözümlenmesine yönelik önlemler geliştirilmelidir. Okul yöneticilerinin öğrencilerin sağlık durumlarını bilişim teknolojisi araçları yardımıyla izlemesi, hangi öğrencinin ne kadar rapor ya da izin aldığıın tespiti, öğrencideki sağlık problemlerinin bilinmesi ve kayıt altına alınması, kısa sürede istenilen bilgilere ulaşılması açısından önemlidir. Bu bilgilerin öğrencinin dersine giren öğretmenlere rapor olarak sunulması açısından da bilişim teknolojilerinin kullanımının öğrenci sağlık durumlarının izlenmesinde okul yöneticilerince tercih edilmesinin nedeni olduğu düşünülebilir.

M20. “Mezun öğrencilerin izlenmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.158$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 30.561$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin mezun öğrencilerin izlenmesinde kullanımına olumlu yaklaşmamaktadırlar. Bu durum, mezun öğrencilerin izlenmesinde; okul yöneticilerinin bilişim teknolojisi araçlarında yararlanmadıkları, özellikle mezun öğrencilerin kayıtlarının tutulmasında ve güncellenmesinde bilişim teknolojisi araçlarının yaygın olarak kullanılmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M21. “Dönem ve ders yılı sonunda öğrenci davranışları bilgi toplama formlarının hazırlanması, değerlendirilmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.902$ ortalama ile

“sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 203.488$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerini bilişim teknolojilerinin dönem ve ders yılı sonunda öğrenci davranışları bilgi toplama formlarının hazırlanması, değerlendirilmesinde faydalı bulmaktadırlar. Okul yöneticileri öğrenci davranışları bilgi toplama formlarına eğitim yazılımlarının olduğu CD,DVD gibi hafıza ortamlarında ya da internet aracılığı ile ulaşabilmektedirler. Öğrenci davranışlarının hesaplanmasında bilgisayardan yararlanmakta ve böylece işlemleri çok daha kısa sürede bitirebilmektedirler. Hazırlanan formların çıktılarının alınması ve dosyalanması da bilgisayarlar sayesinde çok daha kısa sürede ve düzenli olarak yapılabilmektedir.

M22. “Okul-öğrenci iletişimini geliştirmede (öğrencilerin doğum günlerinde SMS gönderilmesi, e-mail gönderilmesi vb.)”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2.231$ ortalama ile “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 174.439$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin okul-öğrenci iletişimini geliştirmede kullanmadıkları söylenebilir. Bu durum, okullarda okul-öğrenci iletişimini geliştirmek için böyle uygulamaların yapılmamasından kaynaklanmış olabilir. Okul yöneticilerinin sms gönderme gibi maliyetleri karşılamak istememeleri ve okuldaki sosyal faaliyetlere yeterince duyarlı olmamalarının da bu durumda etkisi olduğu söylenebilir.

M23. “Personel ücretlerinin hazırlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.426$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 696.171$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul

yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini personel ücretlerinin hazırlanmasında kullanımını çok faydalı buldukları söylenebilir. Personel ücretlerini bilgisayar ortamında hazırlayan okul yöneticileri bilgilere istedikleri zaman kolayca ve kısa sürede ulaşabilmektedirler. Maaş artışı ve ek ödemeler gibi değişiklikleri eski belgeler üzerine kolayca uygulayabilmekte, hesaplamalarını yapabilmektedirler. Bu hesapların çıktıları alınarak dosyalanmakta ve isteyen öğretmenlere de verilebilmektedir. Tüm okul personeli bordrosunu rahatlıkla görebilmekte, kesinti ve artışları takip edebilmektedirler. Okul yöneticileri geçmişteki bilgilere ulaşmak, artış ve kesintileri hesaplamak, çıktıları alarak herkesin maaşını takip etmesini sağlamak ve hata riskini en aza indirmek gibi faydalarından dolayı personel ücretlerinin bilişim teknolojisi araçlarını kullanmaktadırlar. Bu durum, personel ücretlerinin hazırlanmasında; bilgisayar ve paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M24. “Hastalık izinleri işlemlerinde”, ağırlıklı olarak ($\bar{x}=4.414$) ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 635.488$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, yöneticilerin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Yöneticilerin bilişim teknolojilerini hastalık izinleri işlemlerinde çok faydalı buldukları söylenebilir. Bu durum, hastalık izinleri işlemlerinde; bilgisayar ve paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M25. “Görevlendirmelerin personele bildirilmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,136$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 395.976$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin görevlendirmelerin personele bildirilmesinde faydalı

bulduklarını düşündürmektedir. Okul yöneticileri resmi yazışma kurallarına uygun olarak bilgisayarda şablonlar hazırlamakta, benzer yazışma ve görevlendirmelerde bu şablonlar üzerinde küçük değişiklikler yaparak kısa sürede yeni belgeler hazırlayabilmektedirler. Okul yöneticilerinin bu belgelerin çıktısını alarak görevlendirmeleri öğretmenlere bildirdikleri düşünülmektedir. E-mail, web sitesi gibi yolların kullanıldığı düşünülmemektedir. Bu durum, okul yöneticilerinin görevlendirmelerin personele bildirilmesinde bilgisayar kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M26. “Personelin hizmet içi eğitimine yönelik çalışmalarda”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4.307$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 261.649$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin personelin hizmet içi eğitimine yönelik çalışmalarda kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Okul yöneticileri eğitimdeki yenilikleri takip edebilmek ve bu konudaki bilgi ve belgelere ulaşabilmek için internetten ve eğitim yazılımlarından faydalanmaktadırlar. Personelin hizmet içi eğitiminde ise bu bilgilerin anlaşılabilirliğini artırabilmek için sunular hazırlamakta, projeksiyon gibi bilişim teknolojisi araçlarını kullanarak bilgilendirme toplantıları ve seminerler düzenlemektedirler. Bu durum, okul yöneticilerinin personelin hizmet içi eğitimine yönelik çalışmalarda; sunu hazırlamaları, görüntüleme aygıtlarından faydalanmaları, multimedya ve internet kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M27. “Sivil savunma etkinliklerinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3.763$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 133.146$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul

yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerini sivil savunma etkinliklerinde kullanımını faydalı buldukları söylenebilir. Okul yöneticileri öğrencilere sivil savunma ile ilgili hazırlanmış videolar ve sunular izletmekte ve bu konuda öğrencilerde bilinç oluşturmaya çalışmaktadırlar. İnternette de sivil savunma ile çok sayıda bilgi ve multimedya uygulamaları bulunmaktadır. Böylece okul yöneticilerinin kolaylıkla ve etkili bir şekilde sivil savunma etkinliklerinin önemini öğrencilere aktarabildiği düşünülmektedir. Bu durum, sivil savunma etkinliklerinde; sunu, multimedya ve internet kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M28. “Yönetici, öğretmen, diğer personel arasında işbölümü ve görev değişiminde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,143$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 285,927$, *p < 0,05) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin yönetici, öğretmen, diğer personel arasında işbölümü ve görev değişiminde kullanımını faydalı bulmaktadırlar. Eğitim-Öğretim yılı boyunca okullarda çok sayıda etkinlik ve faaliyetler yapılmaktadır. Resmi bayramlara katılım, özel günlerin kutlanması, okulda yapılan sosyal etkinlikler gibi işlerde okul personeli arasında görev dağılımı yapılması gerekmektedir. Kimin hangi görevi yaptığı ve yapacağı, bu görevlerin takip edilerek dengeli bir şekilde okul personeline dağıtılması gibi işlemlerde okul yöneticileri özellikle bilgisayarları kullanmakta, çıktılar alarak okuldaki panolara asmakta ve böylece kimin hangi görevi yapması gerektiğini okul personeline ve öğrencilere duyurmaktadırlar. İnternet sitesine sahip okullar bu belgeleri web sitelerine de koymakta ve bilgilendirmeleri bu şekilde de yapabilmektedirler. Bu durum, yönetici, öğretmen, diğer personel arasında işbölümü ve görev değişiminde; bilgisayarlar ve internet kullanımı ile ilişkilendirilebilir.

M29. “Personel bilgilerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bildirilmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,475$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 584,317$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin personel bilgilerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bildirilmesinde kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Okullarda sürekli olarak personel değişimi bulunmaktadır. Tayin ya da geçici görevle okullara gelen personellerin bilgilerinin tutulması, istenildiğinde Milli Eğitim Müdürlüklerine verilmesinde okul yöneticileri bilişim teknolojisi araçlarından faydalanmaktadır. Bu bilgilerin saklanması, çıktılarının alınması, üzerinde değişiklik yapılması gereken belgelerin hafıza ortamları aracılığı ile taşınması işlemlerinde okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinden faydalandıkları düşünülmektedir.

M30. “Öğretmenlerin öğrenci notlarını okul yönetimine ulaştırmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,141$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 377,780$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin öğretmenlerin öğrenci notlarını okul yönetimine ulaştırmasında kullanımını faydalı bulmaktadırlar. Okul yöneticileri kullanılan programlar sayesinde öğretmenlerden öğrenci notlarını sanal ortamda almakta ve bunları kendi bilgisayarlarında birleştirmektedirler. Son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığının e-okul sistemi kullanılmaya başlanmış ve okullarda herhangi bir paket program kullanılmasına gerek kalmadan tüm not işlemleri internet aracılığı ile bu sistemde yapılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin öğrenci notlarını okul yönetimine ulaştırmasında; bilgisayar, internet ve paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M31. “Personel sicillerinin doldurulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3,941$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 272,439$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini personel sicillerinin doldurulmasında kullanımını faydalı bulduklarını düşündürmektedir. Sicil notlarını bilgisayar ortamında düzenleyen okul yöneticileri, istenildiğinde bu dosyalara kolayca ulaşabilmekte, çıktılarını alarak dosyaları düzenli olarak arşivleyebilmekte ve İLSİS sistemine kolaylıkla girebilmektedirler. Bu durum, personel sicillerinin doldurulmasında; bilgisayar, internet ve ılsis sistemini kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M32. “Personeli denetlemede”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3,407$ ortalama ile “orta düzeyde” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 41,878$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin personeli denetlemede kullanımına olumlu yaklaşmamaktadırlar. Okul yöneticilerinin öğretmen başarısının belirlenmesinde, düzenli olarak takip edilmesinde ve zaman içerisinde karşılaştırılmasında bilişim teknolojilerinden faydalanmadıkları ve bu konuda yeterli eğitim kaynak ve materyalin bulunmadığı düşünülmektedir.

M33. “Öğretmen nöbet hizmetlerinin planlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,195$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 371,878$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin öğretmen nöbet hizmetlerinin planlanmasında kullanımını çok faydalı bulmaktadırlar. Okul yöneticileri öğretmen nöbet hizmetlerini

bilgisayar ortamında kaydetmekte ve çıktılarını alarak okul panosuna asmaktadırlar. Böylece kimin hangi gün nöbet tuttuğu ve tutacağıın takibi oldukça kolaylaşmaktadır. Küçük değişiklikler olduğunda ise bütün listeyi tekrar yazmak zorunda kalmamakta, eldeki bilgisayar kayıtlarında değişiklikler yapmak yoluyla zaman kazanmaktadırlar. Ayrıca okul yöneticileri nöbetçi müdür yardımcısı çizelgesinin hazırlanmasında da bilgisayarı kullanmaktadırlar. Bu durum, öğretmen nöbet hizmetlerinin planlanmasında, bilgisayar ve bilgisayar ek donanımlarını kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M34. “Demirbaş kayıtlarının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,019$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 292,220$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin demirbaş kayıtlarının tutulmasında kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Demirbaş kayıtlarının tutulması, sonraki yöneticilere aktarılması ve güncellenmesi okul yöneticilerine büyük zorluklar getirmektedir. Değişen yönetim kadroları teslim aldıkları demirbaşları paket programlar kullanarak bilgisayar ortamına kaydetmekte, gerekli durumlarda buradan bilgileri görebilmektedirler. Son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen İLSİS sistemine de bu kayıtlar yükleniş ve okul yöneticilerine bu konuda kolaylık getirilmiştir. Bu durum, okul yöneticilerinin demirbaş kayıtlarının tutulmasında; internet bilgisayar ve paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M35. “Zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,387$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 540,951$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu

okul yöneticilerin bilişim teknolojilerinin zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesinde faydalı buldukları söylenebilir. Mezun olan öğrenciler zaman zaman okullardan diploma bilgilerini istemektedirler. Bilgisayar ortamında tutulan diploma ve benzeri belgelerin istenildiğinde bulunması çok kolay olmaktadır. Ayrıca bilgisayar ortamında ya da farklı bilişim teknolojisi araçlarıyla hazırlanan belgeler tasarım ve düzen açısından tercih edilmektedir. Bu durum, zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesinde; bilgisayar ve farklı bilişim teknolojisi araçları kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M36. “Kantin kayıtlarının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,392$ ortalama ile “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 223,220$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu doğrultusunda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kantin kayıtlarının tutulmasında kullanmadığını düşündükleri söylenebilir. Okul yöneticilerinin kantin kayıtlarını daha çok kantincilere devrettiği, yalnızca kantin ihalesi aşamasında bilgisayar kullandıkları düşünülmektedir. Bu durum, kantin kayıtlarının tutulmasında; bilişim teknolojisi araçlarını kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M37. “Yazışmalarda”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,653$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 846,415$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Buradan okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini yazışmalarda çok fazla kullanıldığını düşündükleri söylenebilir. Okul yöneticileri belirli resmi yazışma şablonları belirleyerek yazışmalarını buna göre yapmaktadırlar. Şablonlar üzerinde küçük değişiklikler yaparak hata paylarını azaltmakta ve kısa sürede

yazışmalarını yapabilmektedirler. Eski yazışmaların arşivlerinin tutulması ve gerekli durumlarda bu yazılara ulaşmakta bilişim teknolojisi araçları sayesinde oldukça kolay olarak yapılmaktadır. Bazı yazı ve bilgilerin hafıza ortamlarında gönderilmesi de düzenlemelerin yapılması ve bilgilerin taşınması açısından okul yöneticilerinin işini kolaylaştırmaktadır. İnternet ortamında bazı programlar ya da mail adresleri kullanılarak bilgiler çok kısa sürelerde istenilen yere gönderilmektedirler. Bu durum okul yöneticilerinin yazışmalarda; bilişim teknolojisi araçları, e-mail, MS Outlook gibi paket program kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M38. “Okul çevre ilişkilerinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3,670$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 103,854$, * $p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin okul çevre ilişkilerinde kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Okullar tanıtımlarını internet üzerinden de yaparak kendilerini dış dünyaya açmaktadırlar. Veliler ve mezun öğrenciler bu web siteleri sayesinde okullarına ulaşabilmekte ve bu sayede okul çevre ilişkisi güçlenmektedirler. Ayrıca okullar sınav sonuçları, duyurular ve önemli bilgileri bu sitelerde yayınlamak suretiyle okul çevresini ve velileri bu sitelere girme konusunda teşvik etmektedirler. Önemli günler ve kutlamalarda okul çevresi ve veliler okula çağırılmakta, ses siteleri, projeksiyon cihazları kullanılarak sunular ve multimedya gösterimleri hazırlanmakta, okul çevresinin okulla bütünleşmesi hedeflenmektedir. Bu durum, okul çevre ilişkilerinde; internet ve sunu kullanmaları, bilişim teknolojisi araçlarından faydalanmaları, web siteleri hazırlamaları ile ilişkilendirilebilir.

M39. “Taşınmalı eğitim dosyasının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,790$ ortalama ile “orta düzeyde” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını

belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 215,293$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Bu bulgu ile okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin taşınabilir eğitim dosyasının tutulmasında çok kullanmadığını düşündükleri söylenebilir. Taşınabilir eğitim tüm okullarda bulunmamaktadır ve bu yüzden bazı okulların bu dosyaları tutması gerekmemektedir. Okul yöneticilerinin bu dosyaların tutulmasında da bilişim teknolojilerinden çok fazla faydalanmadıkları düşünülmektedir. Bu durum, taşınabilir eğitim dosyasının tutulmasında; bilgisayarda kayıt işlemlerini kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M40. “Brifing dosyalarının tutulmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,048$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 257,146$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin brifing dosyalarının tutulmasında fazlaca kullanıldığını düşündükleri söylenebilir. İl Milli Eğitim Müdürlüğündeki yöneticiler ve müfettişler zaman zaman okullara gelerek bilgilendirme ve teftiş yapmakta ve okullardan son durumlarıyla ilgili bilgiler istemektedirler. Okul yöneticileri okullarındaki eğitim-öğretim ve diğer durumlarla ilgili bilgileri bilgisayarlarında hazırlamakta ve saklamakta, gerektiğinde sunu ve multimedya uygulamaları ile destekleyerek yöneticilere sunmaktadırlar. Ayrıca projeksiyon ve datashow gibi araçların kullanılmasının da yöneticiler üzerinde olumlu etki bıraktığı düşünülmektedir. Bilgisayarda tutulan bilgilerin güncellenmesi ve geriye dönük arşivlenmesi de oldukça kolaydır. Bu bilgiler gerektiğinde taşınabilir hafıza ortamları aracılığı ile yöneticilere verilebilmektedir. Bu durum okul yöneticilerinin brifing dosyalarının tutulmasında; bilgisayarda kayıt ve sunu kullanmaları ve taşınabilir hafıza ortamlarını kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M41. “Okul güvenliğinin sağlanmasında (kamera sistemi, erken uyarı sistemi vb.)”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,468$ ortalama ile “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 247,927$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin görüşlerine göre okul güvenliğinin sağlanmasında bilişim teknolojileri kullanılmamaktadır. Okullarda güvenlik sistemlerinin kurulması okul bütçelerine oldukça maliyet getirmekte ve okul yöneticileri güvenlik sistemlerini okullarına getirebilmek için bütçe temin etmekte zorlanmaktadırlar. Özellikle köy okullarındaki okul yöneticilerinin güvenlik konusunda çok endişeli olmadıkları, okul güvenliğini hizmetliler ve okul çevresiyle sağlamaya çalıştıkları düşünülmektedir. Bu durum okul güvenliğinin sağlanmasında; bilişim, internet ve bilgisayar kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M42. “Merkezi sınavlara katılım ile sonuçlarının okul yönetimi ve öğretmenlerce değerlendirilmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,426$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 583,829$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin merkezi sınavlara katılım ile sonuçlarının okul yönetimi ve öğretmenlerce değerlendirilmesinde önemli bulmaktadırlar. Merkezi sınavların başvurularının yapılması ve sonuçlarının açıklanması internet üzerinden yapılmaktadır. Her okul kendi öğrencilerini bu sisteme kaydetmek ve bilgilerini güncellemek durumundadır. Sınavların değerlendirilmesi, grafiklerin oluşturulması ve öğrenci durumlarının saklanmasında bilgisayar sıkça kullanılmaktadır. Bu durum, merkezi sınavlara katılım ile sonuçlarının okul yönetimi ve

öğretmenlerce değerlendirilmesinde; internet, ılsis sistemi, paket program ve sunu kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M43. “Okul tanıtımının yapılmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,068$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 251,683$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin görüşlerine göre okul tanıtımında bilişim teknolojileri kullanılmaktadır. Eğitimde başarısının artması için okul, öğrenci ve çevre ilişkisinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Okullar çevreyle olan ilişkilerini artırmak suretiyle okullarını cazibe merkezi haline getirmek ve sonuçta başarılarını artırmak istemektedirler. Okul yöneticileri okul tanıtımlarının yapılmasında web sitelerin kurulması, broşür ve gergilerin hazırlanması, sunuların yapılması ve gösteriminde bilişim teknolojisi araçlarından yararlanmaktadırlar. Bu durum, okul tanıtımının yapılmasında okul yöneticilerinin internet, bilgisayar, projeksiyon, datashow, yazıcı kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M44. “İstatistik dosyalarının hazırlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,043$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 247,049$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin istatistik dosyalarının hazırlanmasında faydalı buldukları söylenebilir. İstatistik hesapları oldukça karışık ve düzenlemesi zordur. Bu işlemlerin bilgisayarlar ve teknolojik araçlar yardımıyla yapmak, hata payını azaltmakta ve işlemleri kolaylaştırmaktadır. Bu durum, istatistik dosyalarının hazırlanmasında; paket program ve sunu kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M45. “Okul kütüphanesinden alınan kitapların okunma sayıları gibi istatistik bilgileri çıkarmada”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,919$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 10,659$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin görüşleri bilişim teknolojilerini okul kütüphanesinden alınan kitapların okunma sayıları gibi istatistik bilgiler çıkarmada kullanımına çok katılmadıkları yönündedir. Okullardaki kütüphanelerin ve öğrencilerin buralara ilgisinin istenilen düzeyde olmadığı düşünülmektedir. Okul yöneticilerinin kütüphane kayıtlarında el ile yazma yöntemini kullandıkları düşünülmektedir. Bu durum, okul kütüphanesinden alınan kitapların okunma sayıları gibi istatistik bilgiler çıkarmada; bilgisayarda kayıt işlemlerini kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M46. “Genelge ve yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,512$ ortalama ile “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 651,268$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerinin görüşlerine göre, bilişim teknolojilerinin genelge ve yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesinde üst düzeyde gerçekleşmektedir. Genelge ve yönetmelikler, tebliğler dergisi gibi belgeler artık bakanlık tarafından internette yayınlanmaktadır. Bu durum, genelge ve yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesinde; internet ve bilgisayarda kayıt işlemlerini kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M47. “Satın almada”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,982$ ortalama ile “orta düzeyde” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 34,146$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerine göre, bilişim teknolojilerini satın

almada fazlaca kullanmaktadırlar. Okul yöneticilerinin satın alınacak ürünlerin araştırılmasında ve karşılaştırılmasında internetten yeterince yararlanmamaları, alınan ürünlerin bilgilerinin saklanması bilgisayar ve hafıza ortamlarını kullanmadıkları düşünülebilir. Bu durum, satın almada; internet ve hesaplama programlarını kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M48. “Yolluk, yevmiye ödemelerinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,063$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 468,098$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin yolluk, yevmiye ödemelerinde kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Okul yöneticileri bilgisayarlarda belirli şablonlar oluşturmakta ve bu şablonlar üzerindeki küçük değişikliklerle hesaplamaları ve yazma işlemlerini kolaylıkla ve çok kısa zamanda yapabilmektedirler. Gerektiğinde tutulan kayıtlara kısa süre içinde ulaşılabilmesi ve çıktuların alınabilmesi de okul yöneticilerinin işini oldukça kolaylaştırmaktadır. Bu durum, yolluk, yevmiye ödemelerinde; kayıt ve hesaplama programları kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M49. “Özel ve tüzel kişilerce yapılan bağışların izlenmesi ve harcanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3,046$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 34,463$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerin görüşlerine göre bilişim teknolojileri özel ve tüzel kişilerce yapılan bağışların izlenmesi ve harcanmasında çok fazla kullanılmamaktadır. Bu durum, özel ve tüzel kişilerce yapılan bağışların izlenmesi ve harcanmasında; internet bankacılığı gibi

işlemlerin kullanılmaması, yalnızca bilgisayarda kayıt ve hesap programları kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M50. “Tasarruf önlemlerinin alınmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=3,458$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 56,268$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin tasarruf önlemlerinin alınmasında çok fazla faydalı bulmadıkları söylenebilir. Bu durum, okul yöneticilerinin tasarruf önlemlerinin alınmasında; teknolojik araçların yeterince kullanılmamaları, hesap programları ve verilerin bilgisayarda kayıt edilmesi işlemlerin çokta faydalanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M51. “Yakıt alımı, yakıt durumunun takibinde”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,546$ ortalama ile “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 126,780$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerine göre okullarda bilişim teknolojileri yakıt alımı, yakıt durumunun takibinde kullanılmamaktadır. Okul yöneticileri düzenli olarak yakıt durumunu takip etmemekte bunun da gelir-gider durumunun belirlenmesi ve tasarruf tedbirlerini uygulamada sorunlara yol açtığı düşünülmektedir. Okul yöneticileri sadece gözlem yaparak hareket etmektedirler. Bu durum, yakıt alımı, yakıt durumunun takibinde program ve bilgisayara kayıt işlemlerinde kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

M52. “Devir teslim tutanaklarının hazırlanmasında”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=4,168$ ortalama ile “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için x^2 değerinin ($x^2 = 394,854$, $*p < 0,05$) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticileri bilişim

teknolojilerinin devir teslim tutanaklarının hazırlanmasında kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Okullarda yöneticiler zaman zaman değişmekte ve yeni gelen yöneticiler devir aldıkları demirbaşları kayıt ortamlarında saklamaktadırlar. Böylece gerektiğinde bilgilere kolaylıkla ulaşabilmekte ve çıktıları alınarak dosyalanabilmektedirler. Bu durum, devir teslim tutanaklarının hazırlanmasında; bilgisayara kayıt, sunu hazırlama ve İLSİS sistemine kayıt işlemlerinde kullanmaları ile ilişkilendirilebilir.

M53. “Finansman kaynağı yaratmada”, ağırlıklı olarak $\bar{x}=2,875$ ortalama ile “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.. Her bir madde için χ^2 değerinin ($\chi^2 = 18,634$, *p < 0,05) anlamlı bulunması, okul yöneticilerinin görüşlerinin farklılaştığını göstermektedir. Okul yöneticilerine göre bilişim teknolojileri finansman kaynağı yaratmada fazlaca kullanılmamaktadır. Bu durum, finansman kaynağı yaratmada; internet, hesaplama ve sunu kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir.

Özetle, okul yöneticileri 13, 14, 16, 23, 24, 26, 29, 33, 35, 37, 42 ve 46. maddelerine her zaman düzeyinde katılmışlardır. Bu maddeler incelendiğinde okul yöneticilerinin özellikle büro işlemlerinde ve resmi kayıtların tutulmasında bilişim teknolojilerinden üst düzeyde yararlandıkları anlaşılmaktadır.

Okul yöneticileri;1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 28, 30, 31, 34, 38, 40, 43, 44, 48 ve 52. maddelerine sıklıkla cevabını vermişlerdir. Bu maddeler incelendiğinde okul yöneticileri özellikle eğitim-öğretim işlerinde ve bilgisayar kayıt işlemlerinde bilişim teknolojilerinden yararlanmaktadırlar.

Okul yöneticileri; 8, 10, 11, 20, 32, 35, 39, 45, 47, 49, 50 ve 53. maddelerine orta düzeyde katılmışlardır. Bu maddeler incelendiğinde okul yöneticilerinin bilişim

teknolojilerinden okul çevre ilişkisini artırma, istatistikleri bilgileri tutma gibi işlemlerde bilişim teknolojilerini fazlaca kullanmamaktadırlar.

Okul yöneticileri 7, 9, 22, 36, 41 ve 51. maddelere çok az düzeyinde katılmışlardır. Bu maddeler incelendiğinde okul yöneticilerinin maliyeti yüksek olan bilişim teknolojisi araçlarını temin etmeyi ve kullanmayı tercih etmedikleri dikkat çekmektedir.

4.2.2. Çeşitli Değişkenlere Göre Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri

Tablo 4.2.2.1’de okul yöneticilerinin atanma biçimlerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.1. Okul Yöneticilerinin Okul Yöneticiliğine Atanma Biçimleri

1		2		3		4		Farkın Kaynağı		
Atanmadan önce müdür yardımcılığı yaptım (n = 161)		Müdür olarak atandım (n = 44)		Sınavla atandım (n = 67)		Diğer (n = 138)				
$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	F	p	1X4
3.793	.597	3.753	.609	3.674	.658	3.549	.724	3.608	.013*	
								(sd=3,406)		

* $p < .05$

Tablo 4.2.2.1’de okul yöneticiliğine atanma biçimlerine göre okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, varyans analizi yapılarak incelenmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmektedir (F=3,608; $p < .05$). Grupların ortalamaları incelendiğinde fark, diğer seçeneğini işaretleyen okul yöneticileri ile atanmadan önce müdür yardımcılığı yapanlar arasında görülmektedir. Diğer seçeneğini işaretleyen okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımını $\bar{x} = 3,549$ “sıklıkla” düzeyinde; atanmadan önce müdür yardımcılığı yapanlar ise $\bar{x} =$

3,793 “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.

Bu durum, atanmadan önce müdür yardımcılığı yapanların idari işlerde bilişim teknolojilerinden daha çok faydalanmalarıyla ilişkilendirilebilir. Bu bulgu, Can (2003)’ın araştırmasındaki okul yöneticisinin teknolojik liderlik bulgusunu desteklemektedir. Okul yöneticileri, okullarının bütün sorunlarıyla ilgilenirken, bu sorunların çözümünde çeşitli araç ve gereçlerden yararlanmaktadırlar. Araç ve gereç kullanma, bir anlamda teknolojiden daha çok yararlanma ortamları bulunmaktadır. Bu nedenle okul yöneticilerinin, teknolojik liderlikte kendilerini öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

Almaz, Gürsoy ve Edim’in “Computer Based Instruction and Computer Assisted Language Learning in Schools in Bursa” isimli araştırmalarında Milli Eğitim Bakanlığı ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından bilgisayar temini ve öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim sağlamak gibi bazı adımlar atılmasına rağmen, bilgisayarın öğretimde kullanılmadığını göstermektedir. Okulların büyük bir kısmında bilgisayarlar yazı yazma, kayıt tutma ve öğrenci kayıtları gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Bilgisayarın öğretime entegre edilmesinin önündeki en büyük engel, finansal nedenler dışında, öğretmen ve idarecilerin bilgisayarın sağlayacağı pedagojik olanakların bilincinde olmaması şeklinde bulunmuştur. Okul yöneticileri okullarına bilişim teknolojilerini getirmek ve bunları etkin şekilde kullanmak durumundurlar. Varol (2002)’un “bilişim teknolojilerinin eğitim kurumlarında kullanımları ve eğitimcilerin rolü” araştırmasındaki yöneticiler, kendi okullarında var olan teknolojilerin kullanılmasını sağlamalıdır bulgularını desteklemektedir.

Tablo 4.2.2.2’de okul yöneticilerinin müdür yardımcılığı görev sürelerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.2. Okul Yöneticilerinin Müdür Yardımcılığı Görev Süreleri

1		2		3		4		Farkın Kaynağı		
Müdür yardımcılığı yapmadım (n = 132)		1–5 yıl (n = 194)		6–10 yıl (n = 54)		11 yıl ve üstü (n = 30)				
$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	F	p	1X4
3.588	.701	3.685	.654	3.919	.576	3.719	.562	3.281	.021*	

* $p < .05$

Tablo 4.2.2.2’de okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, okul yöneticilerinin müdür yardımcılığı görev sürelerine göre varyans analizi bulguları verilmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmektedir. ($F=3.281$; $p<.05$). Grupların ortalamaları incelendiğinde fark, müdür yardımcılığı yapmayanlarla 11 yıl ve üstünde müdür yardımcılığı yapanlar arasında görülmektedir. Müdür yardımcılığı yapmayanlar bilişim teknolojilerinin kullanımını $\bar{x} = 3.588$ “sıklıkla” düzeyinde; 11 yıl ve üstünde müdür yardımcılığı yapanlar ise 3,719 “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir Bu durum, müdür yardımcılığı yapanların idari işlerde bilişim teknolojilerinden daha çok faydalanmalarıyla ilişkilendirilebilir.

Tablo 4.2.2.3’de okul yöneticilerinin okul müdürlüğü görev sürelerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.3. Okul Yöneticilerinin Okul Müdürlüğü Görev Süreleri

1		2		3		4		Farkın Kaynağı		
Okul müdürlüğü yapmadım (n = 199)		1-5 yıl (n = 124)		6-10 yıl (n = 36)		11 yıl ve üstü (n = 51)				
$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	$\bar{X}$	ss	F	p	2X4
3.620	.668	3.630	.649	4.023	.567	3.853	.631	(sd=4,219) 5.326	.001*	

* $p < .05$

Tablo 4.2.2.3’de okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, okul yöneticilerinin okul müdürlüğü görev sürelerine göre varyans analizi bulguları verilmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmektedir (F=5,326; $p < .05$). Grupların incelendiğinde fark, 1-5 yıl arasında okul müdürlüğü yapanlarla 11 yıl ve üstünde okul müdürlüğü yapanlar arasında görülmektedir. 1-5 yıl arasında okul müdürlüğü yapanlar bilişim teknolojisinin kullanımına ilişkin $\bar{x} = 3,630$ “sıklıkla” düzeyinde; 11 yıl ve üzerinde okul müdürlüğü yapanlar ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla olarak görüş belirtmişlerdir. Bu durum, okul müdürlüğü yapanların okul yönetim işlerinde bilişim teknolojilerinden daha çok faydalanmalarıyla ilişkilendirilebilir. Bu durum Çelikten (2002)’nin “Okul Müdürlerinin Bilgisayar Kullanma Becerileri” araştırmasındaki araştırmaya katılan okul yöneticilerimizin büyük bir kısmı kendilerinin bilgisayar kullandıklarını ve bilgisayardan azami yararı elde ettiklerini vurgulamışlardır. Yöneticilere “bilgisayarı hangi amaçla kullandıkları” sorulduğunda da çoğunlukla alınan cevapların başında okul kayıtlarının tutulması, muhasebe işlerinin yapılması, resmî yazışmalar ve bordro düzenlenmesi gelmektedir. bulgusunu desteklemektedir.

Tablo 4.2.2.4’de okul yöneticilerinin atanmadan önceki branşlarına ilişkin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.4. Okul Yöneticilerinin Atanmadan Önceki Branşları

Sınıf öğretmeni (<i>n</i> = 296)		Branş öğretmeni (<i>n</i> = 114)		<i>t</i>	<i>p</i>
$\bar{X}$	<i>ss</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>		
3.690	.669	3.679	.638	,153	,790

p < .05

Tablo 4.2.2.4’de okul yöneticilerinin atanmadan önceki branş durumlarına göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri t testi ile incelenmiştir. Tablo incelendiğinde; bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşler, okul yöneticilerinin atanmadan önceki branşlarına göre anlamlı bir fark oluşturmamaktadır (*t*=,153, *p*>.05). Grupların ortalamalarına bakıldığında, atanmadan önce okul yöneticileri sınıf öğretmeni ve branş öğretmeni olarak bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin “sıklıkla” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Bu durum Koçak-Usluel ve Haşlaman (2003)’ın “öğretmenlerin bilgisayar kullanımına karşılaştırmalı bir yaklaşım: var olan ve tercih ettikleri bilgisayar kullanma durumları” araştırmasında bilgisayar kullanım durumlarının okulun donanım koşulları ile ilgili olduğunu belirtmişlerdir. Usluel ve Aşkar (2002) öğretmenlerin bilgisayar kullanımlarıyla ilgili yaptıkları çalışmada, hizmet içi eğitim kursları ile öğrenim yaşamında bilgisayarla ilgili ders almış olmanın bu kullanımı olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Bu durumda okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerinde atanmadan önceki branş durumlarının değil, okulun donanım koşulları ve hizmet içi eğitimlerin etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 4.2.2.5’de okul yöneticilerinin mezun oldukları okullara ilişkin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.5. Okul Yöneticilerinin Mezun Oldukları Okullar

Eğitim fakültesi ($n = 222$)		Diğer (188)			
$\bar{X}$	<i>ss</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
3.727	.665	3.640	.652	1,331	,627
$p < .05$					

Tablo 4.2.2.5’de okul yöneticilerinin mezun oldukları okul durumlarına göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin t testi sonuçları yer almaktadır. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir ($t=1,331$; $p<.05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında, eğitim fakültesi mezunu olan ve olmayan okul yöneticileri, bilişim teknolojilerinin kullanımını “sıklıkla” düzeyinde algılamaktadırlar. Bu bulgu bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin mezun olunan okul durumuna göre değişmediğini göstermektedir. Balcı (2003) “öğretmen yetiştirmede teknoloji kullanımı” isimli araştırmasında öğretmenlerimizin hizmet içi eğitim faaliyetleriyle desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir. Okul yöneticilerinin mezun oldukları okul durumuna göre değil, meslek içerisinde aldıkları hizmet içi eğitimlerle bilişim teknolojilerini kullanma konusunda bilgi ve deneyim sahibi oldukları düşünülmektedir.

Tablo 4.2.2.6’da okul yöneticilerinin eğitim düzeylerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.6. Okul Yöneticilerinin Eğitim Düzeyleri

Ön lisans ($n = 121$)		Lisans (289)			
$\bar{X}$	<i>Ss</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
3.815	.619	3.634	.670	2,558	,233
$p < .05$					

Tablo 4.2.2.6’da okul yöneticilerinin eğitim düzeylerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri t testi ile incelenmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir. ($t=2,558$; $p<.05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında, önlisans ve lisans mezunu olanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına “sıklıkla” düzeyinde katılmaktadırlar. Bu durum, bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin eğitim durumuna göre değişmediğini göstermektedir.

Tablo 4.2.2.7’de okul yöneticilerinin bir günde ortalama bilgisayar kullanma süresine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.7. Okul Yöneticilerinin Bir Günde Ortalama Bilgisayar Kullanım Süreleri

0–60 dakika ($n = 52$)		61 dakika ve üstü ($n = 358$)		t	p
$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	ss		
3.479	.729	3,718	.645	-2, 452	,122

$p < .05$

Tablo 4.2.2.7’de okul yöneticilerinin bir günde ortalama bilgisayar kullanma süresine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin t testi bulguları verilmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir. ($t=-2,452$; $p<.05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında, bir günde 0–60 dakika arasında bilgisayar kullananlar ve bir günde 61 dakika ve üzerinde bilgisayar kullananlar, bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “sıklıkla” düzeyinde belirtmişlerdir. Bu bulgu, bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin bilgisayar kullanma süresine göre değişmediğini göstermektedir.

Tablo 4.2.2.8’de okul yöneticilerinin bir günde ortalama internet kullanma süresine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.8. Okul Yöneticilerinin Bir Günde Ortalama İnternet Kullanım

Süreleri

0–60 dakika (<i>n</i> = 173)		61 dakika ve üstü (<i>n</i> = 237)			
$\bar{X}$	<i>Ss</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
3.697	.645	3.680	.671	, 256	,699

$p < .05$

Tablo 4.2.2.8’de okul yöneticilerinin bir günde ortalama internet kullanma süresine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri t testi ile incelenmiştir. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir ($t=,256$; $p<.05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında, bir günde 0–60 dakika arasında internet kullananlar ve bir günde 61 dakika ve üzerinde internet kullananlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak “sıklıkla” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgu bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin internet kullanma süresine göre değişmediğini göstermektedir. Bu durum, okul yönetimince internetin daha çok resmi yazıları alma ve İLSİS sistemini kullanmaları, interneti farklı amaçlarla çok fazla kullanmamaları ile ilişkilendirilebilir. Toprakçı (2005)’nin “Türkiye’deki okul yöneticisi ve öğretmenlerin evlerindeki bilgisayar mesleki amaçlı kullanım profilleri” isimli araştırmasındaki bilgisayar kullanımında e-posta’ya yer verenlerin oranı %33,4’dür ve dördüncü sırada gelmektedir Oysa evde mesleki amaçlı kullanım sıralamasında yedinci sıradadır. Özellikle meslektaşlarla kurulacak iletişim açısından eğitim faaliyetinin bir parçası olabilecek bir özelliği olması itibariyle önemli, ancak daha öncelikli kullanılması gerekenler itibariyle ise çok yüksek bir kullanım oranına sahip olduğu söylenebilir bulgusunu desteklememektedir.

Tablo 4.2.2.9’da okul yöneticilerinin görev yaptıkları yerleşim yerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.9. Okul Yöneticilerin Görev Yaptıkları Yerleşim Yeri

1 İl merkezi (n = 100)		2 İlçe merkezi (n = 139)		3 Kasaba (n = 85)		4 Köy (n = 86)		Farkın Kaynağı	
$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	ss	$\bar{x}$	ss	$\bar{x}$	ss	F	p
3.889	.473	3.690	.664	3.611	.725	3.523	.720	5.445	,001*

* $p < .05$

Tablo 4.2.2.9’da okul yöneticilerinin görev yaptıkları yerleşim yerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerine yönelik olarak varyans analizi uygulanmıştır. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmektedir (F=5,545; $p < .05$). Grupların ortalamaları incelendiğinde fark, köy okullarıyla il merkezindeki okullar arasındadır. Köy okullarındaki okul yöneticileri bilişim teknolojisinin yönetime katkısını $\bar{x} = 3,523$ “sıklıkla” düzeyinde; il merkezindeki okul yöneticileri ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla okul yönetimine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bu durum, il merkezinde görev yapan okul yöneticilerinin okul yönetim işlerinde bilişim teknolojilerinden daha çok faydalanmalarıyla ilişkilendirilebilir

Tablo 4.2.2.10’da okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulların öğrenci sayısına göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.10 . Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okulların Öğrenci Sayıları

1 1-500 (n = 277)		2 501-1000 (n = 102)		3 1001 ve üstü (n = 31)		Farkın Kaynağı	
$\bar{x}$	ss	$\bar{x}$	ss	$\bar{x}$	ss	F	P
3.616	.689	3.798	.608	3.961	.401	3.828	.003*

* $p < .05$

Tablo 4.2.2.10’da okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulların öğrenci sayılarına göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerine yönelik olarak

varyans analizi uygulanmıştır. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmektedir ($F=3,828$; $p<.05$). Grupların ortalamaları incelendiğinde fark, 1–500 arasında öğrencisi olan okullarla 1001 ve üstü arasında öğrencisi bulunan okullar arasındadır. 1–500 arasında öğrencisi olan okullardaki okul yöneticileri bilişim teknolojisinin yönetime katkısını $\bar{x} = 3,616$ “sıklıkla” düzeyinde; 1001 ve üstü arasında öğrencisi bulunan okullardaki okul yöneticileri ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla okul yönetimine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bu durum, fazla sayıda öğrencisi bulunan okullardaki okul yöneticilerinin okul yönetim işlerinde bilişim teknolojilerinden daha çok faydalanmalarıyla ilişkilendirilebilir. Fazla sayıda öğrencisi olan okulların genelde şehir merkezlerinde olması, velilerin eğitimin önemini kavramış olmaları bu okullarda görev yapan okul yöneticilerinin bilim teknolojilerini daha fazla ve etkin kullanmalarını sağlamaktadır. Alkan, Genç ve Tekedere (2006) “Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı İçin Alt Yapı İhtiyaçları ve Yeni İletişim Teknolojileri” isimli çalışmalarındaki iletişim teknolojilerindeki altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasıyla; etkileşimli eğitim imkânları daha da artacaktır. Bu sayede bir merkezde bulunan bir öğretmen dünyanın birçok yerinde bulunan öğrenci kitlesine aynı anda ulaşabilecek ve interaktif eğitim yapabilecektir. Bir şirket, dünyanın değişik yerlerindeki elemanlarına ekonomik bir şekilde hizmet içi eğitimler verebilecek ve toplantılarını gecikmesiz olarak düzenleyebilecektir. Bütün bu gelişmeler sayesinde; Etkileşimli Eğitim Sistemlerinin, gelecek kuşak eğitim öğretim hizmetlerinde kilit rol oynaması kaçınılmazdır bulgularını desteklemektedir.

Tablo 4.2.2.11’de okul yöneticilerinin görev yaptıkları okullarda internet bağlantısı durumuna göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.11. Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okullarda İnternet Bağlantısı Durumu

Yok (<i>n</i> = 23)		Var (<i>n</i> = 387)		<i>z</i>	<i>p</i>
SR	<i>Sıra Ortalaması</i>	SR	<i>Sıra Ortalaması</i>		
3680,50	160,02	79755,50	207,16	-1,862	,063

$p < .05$

Tablo 4.2.2.11’de okul yöneticilerinin görev yaptıkları okullarda internet bağlantısı durumuna göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlere yönelik olarak mann witney u testi uygulanmıştır. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir ($z=-1,862$; $p<.05$). Bu bulgu bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin okulda internet bağlantısı olup olmama durumuna göre değişmediğini göstermektedir. Bu duruma okul yönetiminin internetin, daha çok resmi yazıları alma ve İLSİS sistemini kullanmaları için gerekli olması, ihtiyaç halinde başka bir okuldaki interneti kullanmaları neden olmuş olabilir.

Tablo 4.2.2.12’de okul yöneticilerinin görev yaptıkları okullarda bilgisayar öğretmeni durumuna göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 4.2.2.12. Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okullarda Bilgisayar Öğretmeni Durumu

Yok (<i>n</i> = 303)		Var (<i>n</i> = 107)		<i>t</i>	<i>p</i>
$\bar{X}$	<i>Ss</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>		
3.657	.676	3.773	.606	-1,573	,135

$p < .05$

Tablo 4.2.2.12’de okul yöneticilerinin görev yaptıkları okullarda bilgisayar öğretmeni durumuna göre bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri için t testi uygulanmıştır. Tabloya göre, gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemektedir ($t=-1,573$, $p<.05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında, okulunda bilgisayar öğretmeni olmayanlar ve olanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak görüşlerini “sıklıkla” düzeyinde belirtmişlerdir. Bu bulgu, bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin okulda bilgisayar öğretmeni olup olmama durumuna göre değişmediğini göstermektedir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

1. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “çok az” düzeyde belirttikleri maddeler şunlardır:

- Okuldaki sınavların optik formlarla yapılması,
- Öğrenci etkinliklerinden veli, okul çevresini haberdar etme,
- Okul-öğrenci iletişimini geliştirme (öğrencilerin doğum günlerinde sms gönderilmesi, e-mail gönderilmesi vb.),
- Kantin kayıtlarının tutulması,
- Okul güvenliğinin sağlanması (kamera sistemi, erken uyarı sistemi vb.)
- Yakıt alımı, yakıt durumunun takip etme.

Okul yöneticileri güvenlik, sınavların optik formlarla yapılması ve çevre ile iletişimde “çok az” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.

2. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “orta” düzeyde belirttikleri maddeler şunlardır:

- Öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurmaları,
- Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme,
- Okulda gazete-dergi çıkarılması,
- Mezun öğrencilerin izlenmesi,
- Personeli denetleme,
- Zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesi
- Taşımali eğitim dosyasının tutulması,

- Okul kütüphanesinden alınan kitapların okunma sayıları gibi istatistik bilgiler çıkarma,
- Satın alma,
- Özel ve tüzel kişilerce yapılan bağışların izlenmesi ve harcanması,
- Tasarruf önlemlerinin alınması,
- Finansman kaynağı yaratma.

Okul yöneticileri finansman, iletişim, ölçme ve değerlendirme, istatistiki bilgilerin tutulmasında “orta düzeyde” bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.

3. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “sıklıkla” düzeyinde belirttikleri maddeler şunlardır:

- Eğitim-öğretim programlarının tanıtımı
- Sınıflara göre ders programının yapılması
- Rehberlik etkinliklerinin yapılması
- Ders dışı eğitim çalışmaları
- Proje hazırlama, yürütme, değerlendirme çalışmaları
- Kulüp ve sosyal etkinliklerde multimedya kullanımını (ses,görüntü vb.)
- Öğretim planlarının yapılması
- Öğrenci nöbet hizmetlerinin planlanması
- Öğrenci dosyalarının tutulması
- Öğrencilerin ödüllendirilmesi (belge düzenleme, değerlendirme ölçütlerinin tutulması)
- Öğrenci sağlık durumunun izlenmesi
- Dönem ve ders yılı sonunda öğrenci davranışları bilgi toplama formlarının hazırlanması, değerlendirilmesi

- Görevlendirmelerin personele bildirilmesi
- Sivil savunma etkinlikleri
- Yönetici, öğretmen, diğer personel arasında işbölümü ve görev değişimi
- Öğretmenlerin öğrenci notlarını okul yönetimine ulaştırması
- Personel sicillerinin doldurulması
- Demirbaş kayıtlarının tutulması
- Okul çevre ilişkileri
- Brifing dosyalarının tutulması
- Okul tanıtımının yapılması
- İstatistik dosyalarının hazırlanması
- Yolluk, yevmiye ödemeleri
- Devir teslim tutanaklarının hazırlanması

Okul yöneticileri eğitim-öğretim işlerinde, bilgisayarda kayıt işlemlerinde, okul tanıtımının yapılmasında ve hesaplamalarda “sıklıkla” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.

4. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “her zaman” düzeyinde belirttikleri maddeler şunlardır:

- Öğrenci kayıtları
- Öğrenci devamsızlıklarının tutulması
- Öğrenci karnelerinin hazırlanması
- Personel ücretlerinin hazırlanması
- Hastalık izinleri işlemleri
- Personel bilgilerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bildirilmesi
- Öğretmen nöbet hizmetlerinin planlanması

- Zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesi
- Personelin hizmet içi eğitimine yönelik alışmalar
- Yazışmalar
- Merkezi sınavlara katılım ile sonuçlarının okul yönetimi ve öğretmenlerce değerlendirilmesi
- Genelge ve yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesi

Okul yöneticileri büro işlemlerinde, evrakların hazırlanma ve basımalarında “her zaman” düzeyinde bilişim teknolojilerinin kullanıldığını belirtmişlerdir.

5. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri:

- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, atanma biçimine göre değişmektedir. Atanmadan önce müdür yardımcılığı yapanlar, bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak daha olumlu görüşlere sahiptirler.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, müdür yardımcılığı görev sürelerine göre anlamlı görülmektedir. Müdür yardımcılığı yapmayanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde; 11 yıl ve üstünde müdür yardımcılığı yapanlar ise “sıklıkla” ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Müdür yardımcılığı görevini yapan okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, okul müdürlüğü görev sürelerine göre anlamlı görülmektedir. 1–5 yıl arasında okul müdürlüğü yapanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini “sıklıkla” düzeyinde; 11 yıl ve üzerinde okul müdürlüğü yapanlar ise “sıklıkla”

ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Okul müdürlüğü yapan okul yöneticileri, okul müdürlüğü yapmayan okul yöneticilerine göre bilişim teknolojilerinin kullanımına daha olumlu yaklaşmaktadırlar.

- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, atanmadan önceki branşlarına göre anlamlı görülmemektedir. Sınıf öğretmenliği ve branş öğretmenliğinden gelen okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olumlu görüşlere sahiptirler.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, mezun oldukları okul durumlarına göre anlamlı görülmemektedir. Fen Edebiyat Fakültesi mezunu olanlar bilişim teknolojisinin yönetime katkısını “orta düzeyde”; Eğitim Fakültesi mezunları ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir. Eğitim fakültesi mezunu olan okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına daha olumlu bakmaktadırlar.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, eğitim düzeylerine göre anlamlı görülmemektedir. Lisans mezunu olanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde; yüksek lisans mezunların ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Yüksek lisans mezunu olan okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına daha olumlu yaklaşmaktadırlar.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, bir günde ortalama bilgisayar kullanma sürelerine göre anlamlı görülmemektedir. Hiç bilgisayar kullanmayanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “çok az” düzeyinde; 120 dakika ve üzeri kullananlar ise “sıklıkla” ve

daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Bilişim teknolojilerini kullanan okul yöneticileri, bu araçların sağladığı faydaları daha kolay görebilmekte ve kurumlarında bu bilişim teknolojisi araçlarının bulunmasını ve kullanımını sağlamaya çalışmaktadırlar.

- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, bir günde ortalama internet kullanma sürelerine göre anlamlı görülmemektedir. Hiç internet kullanmayanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde; 61–119 dakika kullananlar ise “sıklıkla” ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. İnterneti daha fazla ve etkin kullanan okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımı ile ilgili görüşleri daha olumlu olmaktadır.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri okulun bulunduğu yere göre anlamlı görülmektedir. Köy okullarındaki okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde; il merkezindeki okul yöneticileri ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Merkez okullarda çalışan okul yöneticileri bilişim teknolojilerini kullanma ve okullarına getirme konusunda daha istekli davranmaktadırlar.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri, okulun öğrenci sayısı durumlarına göre anlamlı görülmektedir. 1–300 arasında öğrencisi olan okullardaki okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde; 1501 ve üstü arasında öğrencisi bulunan okullardaki okul yöneticileri ise “sıklıkla” düzeyinde ve daha fazla düzeyde olarak belirtmişlerdir. Öğrenci sayısı olan okullardaki eğitim-öğretim

gereksinimleri ve iş yükü de artmaktadır. Okul yöneticileri eğitim-öğretimin kalitesini artırmak ve büro işlemlerini daha kısa sürede yaparak zaman kazanabilmek için bilişim teknolojisi araçlarından daha fazla faydalanma yoluna gitmektedirler. Ayrıca öğrenci sayısı açısından daha büyük olan okullar daha kolay maddi kaynak bulabilmektedirler.

- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri okulda internet bağlantısı olup olmama durumlarına göre anlamlı görülmemektedir. Bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerin okulda internet bağlantısı olup olmama durumuna göre değişmemektedir.
- Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri okulda bilgisayar öğretmenleri durumuna göre anlamlı görülmemektedir. Okulunda bilgisayar öğretmeni olmayanlar ve olanlar bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşleri “sıklıkla” düzeyinde belirtmektedirler.

5.2. Öneriler

Aşağıda uygulayıcılar ve araştırmacılar için önerilere yer verilmiştir.

5.2.1. Uygulayıcılar için öneriler

- Yöneticilere bilişim teknolojileri hakkında hizmet-içi eğitim verilebilir.
- Okulda kullanılacak bilişim teknolojisi araçlarının sayısı ve türü okulun öğrenci sayıları baz alınarak düzenlenebilir.
- Okul yöneticiliğine atanmada bilişim teknolojilerini kullanma yeterliği aranabilir.
- Yöneticilerin ve bilgisayar öğretmenlerinin bilişim teknolojilerine ilişkin görev tanımları yapılabilir.

5.2.2. Araştırmacılar için öneriler

- Okullarda var olan bilişim teknolojilerinin donanımı ve yeterlik durumu araştırılabilir.
- Okul yöneticilerin bilişim teknolojilerini kullanma biçimleri araştırılabilir.
- Okullarda bilişim teknolojilerinin kullanım alanları ve eğitim-öğretim üzerine etkisi araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, E. (1999). İnternette eğitim ve sanal sınıflar. 10.10.2008, <http://www.odevsel.com/egitim/2332/internette-egitim-ve-sanal-siniflar.html>
- Akbaba-Altun, S. (2000). Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma düzeyleri. *Eğitim Araştırmaları*, Ankara, 10-16.
- Akkoyunlu, B. (2003). e-toplum için bireylerin yetiştirilmesi. 02.01.2008, http://www.dtm.gov.tr/dtmadmin/upload/EAD/DisTicaretGelistirmeDb/tebligler4.../2nci_gun_Eegitim_Buket_Akkoyunlu_Muhitten.doc
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *Tojet*, 11. 23.08.2008, <http://www.tojet.net/articles>
- Alavi, M., Yoo, M. & Vogel, D.R (1997). Using information technology to add value to management education. *Academy of Management*, 1310-1333.
- Alkan, M., Genç, Ö. ve Tekedere, H. (2006). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimde kullanımı için alt yapı ihtiyaçları ve yeni iletişim teknolojileri. 06.03.2008, <http://egitim.emo.org.tr/semp03/sunumlar.htm>.
- Altun, A. (2005). *Eğitimde internet uygulamaları*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Alyaz, Y. ve Gürsoy, M. (2002). Computer based instruction and computer assisted language learning in schools in Bursa. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (1): 1-13.
- Atıcı, B. ve Dikici, A. (2003). İnternet kafelere giden bireylerin öğrenim düzeyleri ile interneti kullanma amaçları arasındaki ilişki (Elazığ ili örneği). *F. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, Elazığ, 13: 2.

- Aydın, M. (1994). *Eğitim yönetimi (Kavramlar, Kuramlar, Süreçler, İlişkiler)*. Genişletilmiş 4. Baskı. Ankara: PEGEM yayıncılık.
- Aytaç, T. (2006). *Eğitimde bilişim teknolojileri*. Ankara: Asil yayıncılık.
- Balcı, B. (2003). *Öğretmen yetiştirmede teknoloji kullanımı*.
30.06.2007, <http://www.egitimnet.com/index.html>
- Baum, M., & Dennis, J.R. (1979). *A teacher's introduction to administrative uses of computers*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED183193).
- Bilgen, N. (1996) . 21. yüzyılda eğitim ve öğretmen. *Sempozyum 96, Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme ve İlerlemeler*, 1-7.
- Bluhm, Harry P. (1987). *Administrative uses of computers in the schools*. (ERIC Document Reproduction Service No ED289251).
- Can, N. (2002). Değişim sürecinde eğitim yönetimi. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 6, 155-156.
- Can, T. (2003). Bolu orta öğretim okulları yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlilikleri. *Tojet*, 12.
25.02.2007, <http://www.tojet.net.tr/articles/2312.htm>
- Crawford, C. (1987). *Administrative uses of microcomputers*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED280154).
- Çakır, A. (2004). *Bilgisayar teknolojilerindeki gelişmelerin, öğretmenlik mesleğine etkileri*.
10.02.2007 <http://ab.org.tr/ab05/tammetin/36.doc>
- Çelikten, M. (2002). Okul müdürlerinin bilgisayar kullanma becerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 4, 155–156.

- Çevik, V. (2006). *Eğitim yöneticileri ile yönetici adaylarının kaygı düzeyleri ile bilgisayar kaygısı düzeylerinin karşılaştırılması*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Çiftlikli, C., Aklan, M. ve Öztürk, S. (2000). Eğitim alanında bilgisayar iletişim uygulamaları ve teknik gelişmeler. *6. Türkiye'de İnternet Konferansı E- Türkiye*. 11.16.2006, <http://scholar.google.com/scholar?q=e%ç4%9fitimde+bilgisayar+ku llan%ç4%b1m%ç4%b1&hl=en&lr=&start=20&sa=n>
- Davenport, D. ve Erarslan, E. (1998). Eğitimde internet eğitime destek olarak internet. 09.10.2008, <http://www.tojet.net.tr/articles/2456.htm>
- Demiraslan, Y. ve Koçak-Usluel, Y. (2005). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme öğretme sürecine entegrasyonunda öğretmenlerin durumu. *Tojet* 4: 15. 05.09.2008, <http://www.tojet.net/articles>.
- Dünya Ekonomik Forumu (2004-2005). *Küresel bilgi teknolojisi*. 05.01.2009, ref.advancity.net/resimler/dokumanlar/basin_bulteni_2005.pdf.
- Geannie, W. (2001). *Technology standards for school administrators*, TSSA Collaborative.
- Girginer, N. ve Özkul, A. E. (2004). Uzaktan eğitimde teknoloji seçimi. *Tojet*, 19. 23.06.2007, <http://www.tojet.net/articles>.
- Gözübüyük, Ş. (1996). *Yönetim hukuku*. Ankara: Turhan Yayınevi.
- Haughey, M. (2006). The impact of computers on the work of the principal: changing discourses on talk. *Leadership and Professionalism*, 23-36.
- Hoşcan Y. (1998). *Bilgisayar*, Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

- İşman, A. (2001). Bilgisayar ve eğitim. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2: 1.
03.08.2004, <http://www.ef.sakarya.edu.tr/dergi/efdergisayi2.pdf>
- Jo, M. (1996). Computer use in korean schools: Instruction and administration. *Elsevier Science*, 197-205.
- Karlı, M. D., H. B. Gündüz, O. Titrek ve M. A. Hametoğlu. (2002). Eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma düzeyleri ve bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını engelleyen nedenler. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 4.
- Karlı, M. D. (2006). *Etkili okul yöneticiliği*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Kayabaşı, Y. (2005). Sanal gerçeklik ve eğitim amaçlı kullanılması. *Tojet*.
04.07.2006, <http://www.tojet.net/articles>.
- Keser, H. (2001). Yönetici adaylarının teknolojiye yönelik tutumları”, *IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi 2000 Bildiriler Kitabı*, MEB Basımevi, Ankara.
- Kirman, Ö. (2005). *Teknoloji değişimi*. 08.09.2006,
<http://scholar.google.com/scholar?q=e%4%9fitimde+bilgisayar+kullan%4%b1m%4%b1&hl=en&lr=&start=20&sa=n>.
- Koçak-Usluel, Y. ve Aşkar, P. (2003). Öğretmenlerin bilgisayar kullanımıyla ilgili karar süreci aşamaları: İki yıldaki değişim. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 119-128.
- Koçak-Usluel, Y. ve Haşlamam, T. (2003). Öğretmenlerin bilgisayar kullanımına karşılaştırmalı bir yaklaşım: var olan ve tercih ettikleri bilgisayar kullanma durumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25: 204-213.

- Köksal, H. (2005). İnternet kullanımı ve okul projeleri.
10.11.2005, <http://inet-tr.org.tr/inetconf10/bildiri/82.doc>.
- Kula, A. ve Erdem, M. (2005). Öğretimsel bilgisayar oyunlarının temel aritmetik işlem becerilerinin gelişimine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29: 127-136.
- Leidner, D. E. & Jarvenpaa, S. L. (1995). The use of information technology to enhance management school education: a theoretical view, management information systems research center. *University of Minnesota*, 265-291.
- O'Brien, G. J. ve Wilde W. D. (1996). Australian managers' perceptions, attitudes and use of information technology. *Elsevier Science B.V*, 783-789.
- Oral, B. (2004). Öğretmen adaylarının internet kullanma durumları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 01-10.
21.11.2007 www.e-sosder.com.
- Özkan, B. (1999), İlköğretim öğretmenlerinin internet kullanımına ilişkin görüşleri, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 75-84.
- Rolley, M. (1986). *Administrative uses of computers in the elementary schools*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED268661).
- Romaniuk, G. (1986). *Computers in schools*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED275309).
- Telem, M. (1991). *A knowledge base for information technology in educational administration*. (Academic Search Complete Service No. 9609221593).
- Telem, M. & Buvitski, T. (1996). *The potential impact of information technology on the high school principal: a preliminary exploration*. (ERIC Document Reproduction Service No. EJ510358).

- Telem, M. (1997). The school computer administrator's (new) role impact on instruction administration in a high-school-a case study. *Pergamon*, 213-221.
- Telem, M. (2001). Computerization of school administration: impact on the principal's role a case study. *Pergamon*, 345-362.
- Telem, M. & Pinto, T. (2006). Information technology's impact on school-parents and parents-student interrelations: a case study. *Elsevier*, 260-279.
- Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü (2007), Okul Yöneticileri Mevcut Durumu, Tokat.
- Tokman, L. Y. (1999). *Eğitim ve öğretimde uzaktan erişim* , 5. Türkiye'de internet konferansı, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tondow, M. (1968). Computer utilization by schools: an example. *Springer*, 182-210.
- Toprakçı, E. (2005). Türkiye'deki okul yöneticisi ve öğretmenlerin evlerindeki bilgisayar mesleki amaçlı kullanım profilleri. *Tojet* 4: 8.
06.03.2007, <http://www.tojet.net.tr/articles/428.htm>.
- Torkul, O., Sezer, C. ve Över, T. (2005). İnternet destekli öğretim sistemlerinde bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi. *Tojet* 4: 16.
11.07.2007, <http://www.tojet.net/articles/3319.htm>.
- Turan, S. (2002). Teknolojinin okul yönetiminde etkin kullanımında eğitim yöneticisinin rolü. *Eğitim Yönetimi*, 30, 271-281.
- TÜSİAD (1999), *Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin yeniden yapılandırılması*, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, (rapor no: ty/184/1999).
29.06.2005, <http://www.tusiad.org/turkish/rapor/mesleki/mesleki02.pdf>
- Varol, N. (2002). Bilişim teknolojilerinin eğitim kurumlarında kullanımları ve eğitimcilerin rolü. *Tojet* 5: 16. <http://www.tojet.net.tr/articles/4321.htm>.

- Varol, A. ve Türel, Y. K. (2003). Çevrimiçi uzaktan eğitimde iletişim modülü. *Tojet* 2: 6.
11.12.2007, <http://www.tojet.net/articles>.
- Visscher, Adrie J. ve Spuck, Dennis W. (1991). *Computer assisted school administration and management: The state of the art in seven nations*. (Academic Search Complete Service No. 9609221605).
- Witten, D.W. ve Richardson, M.D. (1991). *Administrative computer use by secondary principals*. (ERIC Document Reproduction Service No. 9609221592).
- Witten, D.W. (1992). *Administrative computer use by secondary principals in Kentucky*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED343258).
- Yurdagül, H. (2008). Ölçme kuramı ve güvenirlik katsayıları,
10.05.2008, <http://yunus.hacettepe.edu.tr/yurdagul/3/indir/Güvenirlik.pdf>

EKLER

Ek-1 Anket Formu

Ek-2 Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü İzin Belgesi

Ek-1

OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN
KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ANKETİ

Sayın Okul Yöneticisi,

Bu anket “Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri” isimli araştırmaya bilgi toplamak için hazırlanmıştır. Çalışmanın evrenini Tokat ili genelindeki ilköğretim okullarında görevli okul müdürleri ve müdür yardımcıları oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilecek bulguların geçerliliği sizin anketi cevaplamadaki içtenliğinize bağlıdır. Vereceğiniz bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır.

Araştırmaya yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Murat AĞAR
İbn-i Kemal İlköğretim Okulu Bilgisayar Öğretmeni
(GOP Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Öğrencisi)
(Tokat AB Eğitim ve Gençlik Programları Socrates Sorumlusu)

murat_agar@hotmail.com
muratagar@mynet.com

OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

BÖLÜM I (KİŞİSEL BİLGİLER)

- 1) Okul Yöneticiliğine atanma biçiminiz: a. ( ) Atanmadan önce müdür yardımcılığı yaptım
b. ( ) Doğrudan müdür olarak atandım
c. ( ) Sınavla atandım
d. ( ) Halen vekil müdürüm
e. ( ) Diğer
- 2) Okul müdür yardımcılığı görev süreniz a. ( ) Hiç b. .... yıl
- 3) Okul müdürlüğü görev süreniz a. ( ) Hiç b. .... yıl
- 4) Atanmadan önceki branşınız (Lütfen belirtiniz) a. ( ) Sınıf öğretmeni b. ( ) Branş öğretmeni
- 5) Mezun olduğunuz okul a. ( ) Eğitim fak. b. ( ) Fen-Edeb. fak.
c. ( ) Diğer (Lütfen belirtiniz)
- 6) Eğitim düzeyiniz a. ( ) Önlisans b. ( ) Lisans c. ( ) Yüksek Lisans
d. ( ) Doktora e. ( ) Diğer (Lütfen belirtiniz)
- 7) Bir günde ortalama bilgisayar kullanma süreniz a. ( ) Hiç b. .... dakika c. .... saat
- 8) Bir günde ortalama internet kullanma süreniz a. ( ) Hiç b. .... dakika c. .... saat

BÖLÜM II (OKULA İLİŞKİN BİLGİLER)

- 9) Okulun bulunduğu yer a. ( ) İl merkezi b. ( ) İlçe merkezi c. ( ) Kasaba d. ( ) Köy
- 10) Okulunuzun öğrenci sayısı a. .... öğrenci
- 11) Okulunuzda internet bağlantısı a. ( ) Yok b. ....yıldır var
- 12) Okulunuzda bilgisayar öğretmeni a. ( ) Yok b. ( ) Var

S. No	<p style="text-align: center;">BÖLÜM III.</p> <p style="text-align: center;">Okullarda bilişim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili bilgiler</p>	Hiç	Çok Az	Orta Düzeyde	Sıklıkla	Her Zaman
Bilişim teknolojilerinin ..... kullanımı						
1	Eğitim-öğretim programlarının tanıtımında					
2	Sınıflara göre ders programının yapılmasında					
3	Rehberlik etkinliklerinin yapılmasında					
4	Ders dışı eğitim çalışmalarında					
5	Proje hazırlama, yürütme, değerlendirme çalışmalarında					
6	Kulüp ve sosyal etkinliklerde multimedya kullanımında (ses,görüntü vb.)					
7	Okuldaki sınavların optik formlarla yapılmasında					
8	Öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurmalarında mail grupları,web siteleri...)					
9	Öğrenci etkinliklerinden veli, okul çevresini haberdar etmede					
10	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede					
11	Okulda gazete-dergi çıkarılmasında					
12	Öğretim planlarının yapılmasında					
13	Öğrenci kayıtlarında					
14	Öğrenci devamsızlıklarının tutulmasında					
15	Öğrenci nöbet hizmetlerinin planlanmasında					
16	Öğrenci karnelerinin hazırlanmasında					
17	Öğrenci dosyalarının tutulmasında					
18	Öğrencilerin ödüllendirilmesinde (belge düzenleme, değerlendirme ölçütlerinin tutulması)					
19	Öğrenci sağlık durumunun izlenmesinde					
20	Mezun öğrencilerin izlenmesinde					
21	Dönem ve ders yılı sonunda öğrenci davranışları bilgi toplama formlarının hazırlanması, değerlendirilmesinde					
22	Okul-öğrenci iletişimini geliştirmede (öğrencilerin doğum günlerinde sms gönderilmesi, e-mail gönderilmesi vb.)					
23	Personel ücretlerinin hazırlanmasında					

24	Hastalık izinleri işlemlerinde					
25	Görevlendirmelerin personele bildirilmesinde					
26	Personelin hizmet içi eğitimine yönelik çalışmalarda					
27	Sivil savunma etkinliklerinde					
28	Yönetici, öğretmen, diğer personel arasında işbölümü ve görev değişiminde					
S. No	Okullarda bilişim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili bilgiler	Hiç	Çok Az	Orta Düzeyde	Sıklıkla	Her Zaman
Bilişim teknolojilerini ..... kullanma						
29	Personel bilgilerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bildirilmesinde					
30	Öğretmenlerin öğrenci notlarını okul yönetimine ulaştırmasında					
31	Personel sicillerinin doldurulmasında					
32	Personeli denetlemede					
33	Öğretmen nöbet hizmetlerinin planlanmasında					
34	Demirbaş kayıtlarının tutulmasında					
35	Zimmet, sınıf geçme, diploma, belge düzenlenmesinde					
36	Kantin kayıtlarının tutulmasında					
37	Yazışmalarda					
38	Okul çevre ilişkilerinde					
39	Taşınmalı eğitim dosyasının tutulmasında					
40	Brifing dosyalarının tutulmasında					
41	Okul güvenliğinin sağlanmasında (kamera sistemi,erken uyarı sistemi vb.)					
42	Merkezi sınavlara katılım ile sonuçlarının okul yönetimi ve öğretmenlerce değerlendirilmesinde					
43	Okul tanıtımının yapılmasında					
44	İstatistik dosyalarının hazırlanmasında					
45	Okul kütüphanesinden alınan kitapların okunma sayıları gibi istatistik bilgiler çıkarmada					
46	Genelge ve yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesinde					
47	Satın almada					
48	Yolluk, yevmiye ödemelerinde					

49	Özel ve tüzel kişilerce yapılan bağışların izlenmesi ve harcanmasında					
50	Tasarruf önlemlerinin alınmasında					
51	Yakıt alımı, yakıt durumunun takibinde					
52	Devir teslim tutanaklarının hazırlanmasında					
53	Finansman kaynağı yaratmada					

Yukarıdakilerin dışında kalan ve sizce önemli başka kullanım alanlarını varsa lütfen belirtiniz.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Ek-2

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı: B.08.4.MEM.4.60.00.04.320/ 7870
Konu: Anket İzni

02-05-2007

VALİLİK MAKAMINA
TOKAT

- İlgi: a) Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığının 22/03/2007 tarih ve 409/1471 sayılı yazısı.
b) Gazi Osman Paşa Üniversitesi Rektörlüğünün 25/04/2007 tarih ve B.30.2.GOÜ.0.70.00.00/ 2427 sayılı yazınız.

İlgi yazıda; Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Murat AĞAR, ilimiz merkez ve ilçelerdeki ilköğretim okullarında "Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri Anketi" anketinin uygulanmasını talep etmektedir.

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Murat AĞAR' ın "Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri Anketi" anketini ilimiz merkez ve ilçelerdeki ilköğretim okullarında uygulaması müdürlüğümüzce uygun mütalaa edilmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğünde olurlarınıza arz ederim.

Ahmet AYMAK
İl Milli Eğitim Müdür V.

OLUR
02/05/2007

A. Turgay İMAMGİLLER
Vali a
Vali Yardımcısı

Hükümet Konağı Kat: 3, 60100 TOKAT
Tel:0 (356) 214 10 17 Faks:0 (356) 214 11 86
e-mail: tokatmem@meb.gov.tr İnt: <http://tokat.meb.gov.tr>

Bilgi İçin : A. COŞKUN ŞEF
hizmetici60@meb.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Murat AĞAR 25.10.1981 yılında Tokat/Turhal'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Turhal'da tamamladı. 1999 yılında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünü kazandı ve 2003 yılında mezun oldu. Aynı yıl Tokat Merkez İbn-i Kemal İlköğretim Okuluna bilgisayar öğretmeni olarak atandı. 2004 yılında Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimine başladı.

Halen Tokat Merkez İbn-i Kemal İlköğretim Okulunda görevine devam etmektedir.